

MAGYAR LAPOK

Primredactor și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

VII. — 17, (1731) Oradea, 1938. jan. 22.

Primcolaborator: **dr Gyárfás Elemér**

Választási egyezmények kötéséről tárgyal a kormány

A jorgistákkal már megtörtént a megegyezés. — A Magyar Párt önálló listával vesz részt a választáson

Bukarest. Saját tud. A választási előkészületek során a kormány megegyezést kötött a Jorga-párttal. A megegyezés egyelőre elvi jellegű, anélkül, hogy leszögeznék, hogy az csak a választásokra vonatkozik-e, vagy kormányegyműködésre is? A jorgistákon kívül más politikai alakulattal a jelek szerint nem sikerül megegyezést kötnie a kormánynak.

Sokat beszélnek arról, hogy a Magyar Párt egyezményt szándékszik kötni a kormánnyal, illetve a kormány volna hajlandó erre.

Most már világos, hogy ezek a hírek nem feleltek meg a valóságnak s a jelek

szerint a Magyar Párt ismét önállóan indul.

A Német Párttal való együttműködés feltételül a kormány a Waldemar Gust vezetésével álló Német Néppárt közreműködését szabtta meg, amely a múlt választásokon 43.000 szavazatot kapott s megvan az esélye arra, hogy most még nagyobb sikert érjen el. A Német Néppárt ugyanis kiáltványt adott ki, mely felszólítja a németeket, ne szórják szét szavazataikat s ezt a kiáltványt, — mint a Timpul megjegyzi, — a németek kedvezően fogadják.

Fontos kérdésekben kell döntenie a Semmitűszéknek

Bukarest. Saját tud. A Zsidó Párt is benyújtotta kérvényét a központi választási bizottságnak. A huszadik lett, választási jele 20 pont lesz.

A központi választási bizottság előtt még esütörtökön megkezdődött Maniu óvásának tárgyalása, de a döntés csak a péntek esti folytatódagos tárgyaláson várható.

Pénteken dönt a Semmitűszék a parlament feloszlításáról szóló rendelet érvényességének kérdésében is, amire névze a Nemzeti Parasztpárt emelt óvást. Ugyanakkor dönt a Semmitűszék abban a kérdésben is, hogy a meg nem alakult parlament országgyűlésnek számít-e?

Ez fontos, különösen a jogszertinti szenátorságok miatt.

SZOCIALISTÁK ÉS A KISIPAROS SZÖVETSÉG VEZETŐI CUZA GYÖRGYNÉL.

Bukarest. Saját tud. Fluerás és Mirescu szocialista vezeték tegnap kihallgatáson voltak Cuza György miniszternél, aki támogatását ígerte a munkásrétegek életszínvonalának emelésére irányuló munkában. Hasonlóképpen kihallgatáson jelent meg a munkaügyi miniszternél Samoila, a Kisiparosok Szövetségének elnöke és felajánlotta a kormánynak az általa vezetett szövetség szolgálatait.

Megjelent a hivatalos közlönyben az összes közigazgatási választások kiírása

Bukarest. Saját tud. A „Monitorul Oficial”-ban megjelent a közigazgatási választások kiírásáról szóló rendelkezés, mely szerint a megyei és községi választások február 25-én, március 13-án, 20-án és 22-én lesznek és pedig február 25-én csupa bukovinai, moldvai és besszarábiai megyékben, március 13-án az okiráság több

megyében, március 20-án Fehér, Arad, Bihar, Brassó, Caras, Csik, Kolozs, Fogaras, Hunyad, Marmaros, Maros-Torda, Naszód, Udvarhely, Szilágy, Szatmár, Kis- és Nagy-küküllő, Temes-Torontál, Háromszék, Torda megyékben, március 22-én a közigazgatási joggal felruházott városok közigazgatási választásai lesznek.

Zsidó ügyvédek nem tárgyalhatnak a bukaresti bíróságon

Bukarest. Saját tud. A zsidó ügyvédek napok óta nem tudnak megjelenni az igazságszolgálatban különböző fórumok előtt folyó perek tárgyalásain, mert ebben ismétlődő zsidóellenes rendezések akadályozzák meg őket, amelyeket fiatal emberek csoportjai rendeznek az igazságszolgálat palota előtt és bent az épületben is. Tegnap a bíróság kénytelen volt elnapolni mindazokat a tárgyalásokat, amelyekben valamelyik felet zsidó ügyvéd képviselte, mert az nem jelenhetett meg.

A zsidó ügyvédek ezért küldöttéleg keresték fel a Semmitűszék elnökét és panaszt emeltek, hogy az egész igazságszolgálatban,

sőt még a tárgyalóteremben is, súlyos incidensek történtek január 19-én és 20-án, amelyeknek zsidó ügyvédek voltak az áldozatai. A küldöttéleg rámutatott arra, hogy az áldozatok között több frontarcos van, sőt hadirokkant is. A Semmitűszék elnöke intézkedéseket ígért, hogy ezek az incidensek ne ismétlődjenek.

UJABB KIZÁRÁSOK AZ ILFOVI ÜGYVÉDI KAMARABÓL.

Bukarest. Saját tud. Az ilfovi ügyvédi kamara fegyelmi bizottsága újabb hat zsidó ügyvédet egy- és kétszertendőre felfüggesztett az ügyvédi gyakorlattól.

Felhők a világbirodalom felett

(F. V.) Különbő irányból igen gyakran hangzott el az utóbbi évek során külpolitikai vonatkozásban ilyen kérdés: „Vajjon meddig tűri ezt Anglia tétlenül”, vagy a reménykedő óhajlás: — aszerint, hogy azon a bizonyos oldalon milyen politikai irányzat a hangadó — „No, majd Anglia közbelép”. Sokan egyenesen mint a világ „nagy rendőrére” számítanak Angliára, aki — bármilyen világnézeti, vagy egyéb konfliktus üsse is fel fejét az európai kontinensen, vagy a világ más sarkában, — nyomban a helyszínen terem, előrántja a képzeletbeli gumibotját — egyre gyorsabb iramban növekvő fegyveres erejét — és szétver a rendbontók között. Elhangzott ez a kérdés, — vagy, ha úgy tetszik: óhajlás — néhány év előtt is, amikor Németország, lerázva magáról a versaillesi szerződés utolsó béklyóit, rajtaütésszerű gyorsasággal megszállta a katonailag semlegesített rajnai övet; és elhangzott az abessziniai olasz hadjárat idején is, amikor minden órában ott fenyegetett a brit fegyveres beavatkozás réme; majd a spanyol polgárháború különféle periódusában. És ott sötétlik most is, a japán-kínai viszály nemzetközi megítélése mögött az angol beavatkozás falrafestett ördöge. Am, az esztendő és események hosszú során át mindannyiszor csalódnok, — vagy megkönnyebbülten fellelegzeniök — kellett azoknak, akik ezt az angol fegyveres beavatkozást jóslgatták, reffegték, vagy remélték.

Vajjon mi lehet az oka Anglia eme határtalan és bámulatraméltó, de gyakran már a brit nemzeti és „világbirodalmi” önértzet rovására menő türelmének? — vetődik fel minduntalan az újabb kérdés. Vajjon mi készíti a hatalmas angol birodalmat arra, hogy az utóbbi években egymás hegyére-hátára torlódo nemzetközi — s Anglia érdekeit és világhatalmi tekintélyét is gyakran veszélyeztető — incidenseket mindig békés úton, ha kell, inkább megalkuvás árán és saját tekintélye rovására is, igyekszik megoldani s a rendőri gumibot helyett inkább a mérleg nyelvének kiegyenlítő, egyensúlyozó szerepét vállalja? Bizonyára súlyos és komoly okai vannak erre. S ez okok legerősebbike kétségtelenül éppen az említett világhatalmi helyzetének megrendülése.

E világhatalmi helyzet megrendülésének — és következesképpen Anglia annyiszor megcsodált „türelmének” — legközelebb fekvő okait egy angol tartalékos tiszt, James Strackey Barnes, érdekes tanulmányban fejti ki, melynek rövid, kivonatos németnyelvű ismertetése fekszik előttünk. Ez a mű — így, kivonatosan is, — sok mindenre, köztük a fentebb említett kérdésekre is feleletet ad. James Strackey Barnes ósregi angol családból származik, melynek tagjai állandóan fontos közigazgatási tisztségeket töltöttek be Indiában. Ömaga ifjúságának első tizennégy évét Olaszországban töltötte, később a cambridgei egyetem hallgatója lett, majd mint a „Royal Horse Guards” tisztje résztvett a világháborúban. Mint kiképzett repülő, 1918-ban az olasz frontra rendelték, hogy megteremtse az összeköttetést az angol és olasz léghaderő között. Ezzel a célkitűzéssel James Strackey Barnes őrnagy résztvett a Vittorio Veneto-i csatában is. A háború befejezése után kiküldöttként jelent meg a párizsi szövetségi konferencián, ahol az adriai és balkáni kérdésben tanusított kitünő tárgyszerűségével tünt fel. Két évig dolgozott Lausanneban a nemzetközi fasiszta tanulmányi központ főtitkáráként és ebben a minő-

ségben több érdekes közleményt jelentetett meg a fasizmusról, így többek között az „Universal Aspects of Fascism” címűt. Az olasz—abesszin háború alatt a Reuter-iroda haditudósítójaként működött a szomáli hadszíntéren. Nem valószínű, hogy épen az abessziniai birodalom megalapítása vezette Barnes-t arra, hogy a brit birodalomról és alattvalóinak a birodalomhoz való viszonyáról világos képet fessen s ugyanakkor az angol jellem különböző, érdekes vonásait is felfedje. Az angol népnek — mint Barnes írásából kitűnik, — nem sajátja a sok tépelődés és a kellemetlen dolgokkal való nyílt és egyenes szembenézés; megvan azonban az a képessége, hogy bizonyos helyzetek horderjét ösztönösen felfogja és annak kívánalmaihoz alkalmazkodik. A szerző igyekszik ennél a pontnál éles határvonalat húzni az „ösztönös” (instinctív) és „előre meglátó” (intuitív) fogalmak között, amennyiben az az angolok magatartásában sokkal inkább egy öntudatlan folyamat, mint tudatos és kimutatható felfogás elhatározó befolyást látja.

Nem lehet kétség aziránt — mondja Strachey Barnes — hogy a brit világbirodalom egy ma még távolinak tűnő jövőben komoly válságba jut, amelyből nem fog tudni súlyos veszteségek nélkül kilábalni. A mai újrafegyverkezési program kísérlet arra, hogy az elvesztett állásokat újra visszahódítsa és megszilárdítsa. Amint ezt a programot végrehajtotta, Európa békéje számára veszélyes pillanat következik, mert Anglia bizonyos körei ösztönösen egy új háborúban látják az egyetlen eszközt a birodalom megmentésére. Ez a veszély azonban bizonyára elhárul majd, mert a nép legnagyobb része erkölcsileg nincs felkészülve a háborúra és számára a legyőzöttség veszélye igen nagytnak tűnik. Így ebben a felismerésben új korszaka zárul le a fokozatos hanyatlásnak, melyet csak egy forradalom tudna feltartóztatni. Ez azonban valószínűleg nem lehetséges, mert az első időben a hanyatlás még nem megy végbe olyan gyorsan, hogy komoly nyugtalanságokat és nélkülözéseket okozna. Ezenkívül, egy tulajdonképpen értelemben vett forradalom mindig bizonyos erkölcsi változásokat hordoz magában, amiknek azonban a jelen pillanatban semmiféle jele nem mutatkozik; egy pusztán politikai és gazdasági területre szorított forradalom pedig nem lenne elegendő a helyzet megmentésére.

Husz-harminc éven belül Nagybritannia népessége nyugtalanító mértékben megfogyatkozik. Ha a jelenlegi halálozási szám és születési visszaesés tovább folytatódik, Anglia lakosságának száma egy nemzedék élettartamának ideje alatt körülbelül 30 százalékkal apad. A születési visszaesés pedig jelenleg erősebben érezhető, mint valaha és ez a folyamat még folytatódni fog, mert a népesedési hanyatlás okai mind jobban elharapóznak. Valószínű, hogy Angliában, 1971-ben egy népszámlálás mindössze 35 millió embert — ha nem csupán 30 milliót! — mutatna fel és hogy később a viszonyok még ijesztőbbek lesznek. Mindeneseire ilyen elgyengült nép számára nehezebben fog menni fenntartani egy világbirodalmat, mely, mint az angol birodalom, az egész világon szét van szórva, csak nehezen, igen nagy áldozatok árán védelmezhető és sok helyen, mint például Indiában, már megérett a forradalomra.

Egyes angol gyarmatok: Ausztrália, Új-Zéland, Dél-Afrika és Kanada lakossága már a fátorgás jeleit mutatja; egyedül Kanada nyújt némi vizsát emelkedő népesség-számmal a jövő tekintetében. Ez az állapot azonban egyrészt az Egyesült Államokból történő bevándorlásoknak, másrészt pedig a kanadai francia katolikusok születési többletének tulajdonítható. Kanada sorsa azonban az Egyesült Államokéval függ szorosan össze, nem pedig az angol világbirodaloméval. Kanadának érdekében áll, hogy az észak-amerikai kontinensen elfoglalt védett helyzetéből: a maga számára előnyt biztosítson, s a feladat alól, hogy az anyaország mellé állva az imperium fenntartásához hozzájáruljon — magát a lehetőség szerint kivonja. Nagybritannia tehát nem számíthat dominiumaira nehézségeinek leküzdésében. Mert azok vagy jelentéktelenek — népesedéspolitikai szempontból, — vagy pedig arra törekednek, hogy a birodalomtól elszakadjanak.

India komoly válság korszaka felé közeledik, mert az ott élő néptömegek felébredtek és a kommunizmus egyre szélesebb területekre ter-

jeszkedik. 15—20 éven belül Indiában a helyzet rendkívül veszélyessé válik; a munkásokat és parasztokat megszervezik s úgy az egyik, mint a másik részint nemzeti, részint kommunista eszmék befolyása alá kerül. Egy 400 millió néptömeg, felébredt India, mely el van tőkélve arra, hogy az angol uralmat félredobja; csaknem legyőzhetetlen lesz. A mohamedánok hűségére sem sokáig számíthat már Anglia, mert ezek is mind inkább behódolnak a nemzeti eszméknek. Ezenkívül nem hisznek többé Anglia kivételes barátságában, mióta az ország demokráta kormányzati formát kapott és őket egyes tartományokban a hinduktól tették függőkke. Lassan leszivárogo a nacionalizmus a szomszédos országokba: Afganisztánba, Iranba, Törökországba és Arabiába — és jól tudjuk, hogy ez az aramlat mindenütt milyen gyújtó és magával ragadó hatást gyakorol. A palesztinai arabok nemzeti mozgalma ellen fogantatosított angol rendszabályok már Indiában is visszautasított visszhangra találtak. Oroszország pedig eppoly támogatja itt a muzulmánok nemzeti törekvéseit, mint a kommunizmus terjeszkedését. Már új, független északnyugat-indiai állam megteremtéséről beszélnek, amely magában foglalna valamennyi, izlamhívő többséggel rendelkező tartományt, mint például: Beludzsisztánt, Pandzsabot, amelyek aztán a hozzájuk csatlakozó északnyugati határtartományokkal: Kasmír, Sindy és Afganisztánnal együtt Karachiban kijáratot nyernének a tengerhez. Afganisztán az utóbbi időben gyors fejlődési folyamaton ment keresztül s arra törekszik, hogy magának erős hadsereget teremtsen. Perzsa kétségtelenül hajlik az India mohamedán tartományaival történő megnagyobodás gondolatára felé, s mintegy 20 éven belül, ha India többi része forradalmi alapokra kerül és a mohamedán tartományok megkockáztatnák a háború útján való felszabadulást, — alig lehet kétség aziránt, hogy melyik oldalon mutatkoznék a döntő győzelem. Az északnyugati tartományok törzsei Afganisztán oldalán keínek fel abban a pillanatban, amint Anglia nem támaszkodhatna többé a mohamedánokra, akik a brit birodalom legjobb csapatai Indiában. Szovjetországnak Afganisztánnak fegyvert, technikai tanácsadókat és önkénteseket szállítana, miután az a törekvése, hogy kijáratot kapjon a meleg tengerekhez, husz év múlva sem fog megváltozni, mert bármilyen kormány legyen is abban az időpontban Oroszországnak, az mindig kevésbé lesz érdekelve keleten és nyugaton, hanem inkább középázsiai hatalomnak fogja magát érezni és délre fog törekedni. S ha arról le is mondott, hogy Afganisztánt, Irant és északnyugati Indiát meghódítsa, legalább ezeknek az országoknak egyesülé-

ségben s az így alakulandó új állammal való szoros szövetségben reménykedik.

Anglia gazdasági helyzete sem ígér sokkal többet. A jelenlegi prosperitás legnagyobb részt illuzórius és feltétlenül új válságot von majd még maga után, mielőst a fegyverkezési program végrehajtása befejeződött. A keresetnélküliek száma még ennek a látszólagos gazdasági föllendülésnek a pillanatában is 400 ezerre rug és még mindig emelkedik. A népesség számának csökkenése nem enyhíti a munkanélküliséget, mert vele együtt a szükséglet is kevesbedik. Az árak emelkedése mindinkább maga után vonja a gépi termelési erők igénybe nem vételét és a keresetnélküliek eltartásának terhe kisérszben a termelők között oszlik meg. A tengerentúli kereskedelem hasonlóképpen visszafejlődik, mert a külföld, technikai, vagy védelmi okokból egyre inkább az önellátásra rendezkedik be. Az önellátási irányzat különösen az indiai közgazdaság keretein belül érezhető. Az ország mai áru- és nemesfém-kivitele 36—40 millió fontsterlinggel haladja meg a behozatalt. Ebből a kiviteli többletből szerzi be a szükséges devizákat, melyek az Indiában elhelyezett angol tőke kamatszolgáltatásaira szükségesek. Ez az állapot még csak fokozódhat, ha az angol piac az indiai kereskedelmi cikkeket az eddiginél is nagyobb mértékben lesz képes fölvenni s számukra előnyös feltételeket nyújt. Ennek a ténynek azonban a szigetország csökkenő népességaránya akadályként áll az útjába. Könnyen megtörténhet, hogy India emiatt gazdasági válságba jut s az angol tőke befolyására ébred.

Ezek a borúlátó megállapítások talán túlságosan elfogultaknak, esetleg rosszindulatúknak tűnnek s talán kétfelkédnénk is bennük, ha nem egy sokoldalú tudással és tapasztalattal bíró, angol katona, politikus és közíró tollal kerültek volna ki. Így azonban kénytelenek vagyunk azokat elhinni és elfogadni, mintegy feleletként a fentebb idézett és annyiszor elhangzott kérdésre, hogy: „Vajjon meddig tűri ezt Anglia tétlenül?”

A Chautemps-kormány program-nyilatkozata a pénteki parlamenti bemutatkozáskor

Külpolitikában az európai feszültségek csökkentését akarja elérni

Párizsból jelentik: Hír szerint a Chautemps-kormány péntek délután elhangzó nyilatkozata a következő öt lényeges pontot tartalmazza:

1. A frank védelme és a valuta-szabadság fenntartása.
2. A közrend védelme és az erőszakos üzemek elfojtása.
3. A társadalmi béke megőrzése a szociális törvények sürgős elfogadtatása által.
4. A honvédelem megerősítése.
5. A külpolitikában a kormány arra törekszik, hogy csökkentse az európai légkör feszültségét a Nagybritanniával való szoros együttműködés és Franciaország szövetségi és baráti megállapodásainak fenntartásával.

AZ OROSZ SZOVJET BEFOLYÁSÁNAK MEGGYENGÜLÉSE.

Párizsból jelentik: A francia közvélemény körében nagy megütközést kellettek azok a kijelentések, amelyek a szovjet népbiztosi tanácsa legutóbbi ülésén Franciaországra vonatkozólag elhangzottak. A jelek szerint a szovjettanács ülésén elhangzott francia-ellenes támadások, különösen Ivanov és Molotov kijelentései, diplomáciai következményeket is vontak maguk után. Delbos külügyminiszter kihallgatáson fogadta Suries párizsi orosz nagykövetet s a Liberté szerint valószínű, hogy Delbos ezalkalom-

mal az említett kijelentéseket tette szóvá. A sajtó nagy megütközéssel ír a franciaellenes kirohanásokról. A Journal des Debats szerint a moszkvai kijelentések rávilágítanak arra, hogy a szovjet részéről hogyan értelmezik a szerencsétlen francia-szovjet egyezményt. Moszkva szerint Franciaországnak csak a Szovjet politikai érdekeit kellene szolgálnia. A szovjet-kormány mindent megkísérel meggyengült franciaországi befolyásának visszaszerzésére.

A FRANCIA KORMÁNY ÚJ TAJÉKOZÓDÁSA A BALKANI NEMET TERJESZKEDÉS FELŐL.

Párizsból jelentik: A francia kormány az utóbbi hónapok külpolitikai eseményeire, különösen pedig a balkáni német befolyás terjeszkedésére való tekintettel Párizsba kérte belgrádi és bukaresti köveleit, hogy beható jelentést kapjon az ottani helyzetről.

Megyesi Schwartz Antal dr.

Az isteni kegyelem Anyja

„Elmélkedések Szűz Mária kegyelmi életéről.”

Ara 90 lei és portó

Kapható: könyvosztályunknál

Határviellongás a szovjetorosz és eszt katonák között

Rigából jelentik: A Peypustó jegén súlyos összelűzés játszódott le a szovjetorosz és eszt határőrök között. A szovjet határőrök orosz területre akartak hurocolni több eszt halászt, akik kétségbeesetten tiltakoztak. Az eszt határőrök a halászok védelmére siettek, amire lövöldözés támadt. Az összehúzózásnak két halottja is van.

Tíz nap óta sztrájkolnak a bukaresti kereskedelmi akadémia hallgatói

Bukarest. Saját tud. A Bukaresti Kereskedelmi Akadémiai Hallgatók Egyesülete hivatalos közleményt adott ki, amely szerint a hallgatók sztrájkja tovább tart, mindaddig, amíg követeléseiket nem teljesítik. Tegnap volt a sztrájk 10-ik napja és ez idő alatt egyetlen diák sem jelent meg az előadásokon. Az akadémiai tanári tanácsa január 25-én fog újabb határozatot hozni az ügyben.

Jaj, hogy fáj!

- FICAMODÁSOK !
- FÁJDALMAK !
- ZUZÓDÁSOK !
- MEREVSÉG !
- GÖRCSÖK !
- SZURÁS !
- HÜLÉS !

Ha hallja, hogy valaki így kiált: „Jaj, hogy fáj!” és ha a térd zuzódásáról, a láb ficamodásáról, inkrandulásáról vagy más zuzódásáról, vagy túlságos megerőltetésből eredő fájdalomról van szó, ajánlja a Sloan's Linimentet. Enyhíti a fájdalmakat.

A Sloan's Liniment áldásos melege gyorsan hatol be, friss vér áramlását idézi elő a fájó részek felé, ami siettetli a gyógyulást és enyhíti a fájdalmakat.

Sloan's Linimentet nem kell bedörzsölni. Csak kenje könnyedén a fájó testrészeire. A többit elvégzi a készítmény maga.

AZONNALI ENYHÜLÉS
bedörzsölés nélkül

SLOAN'S

LINIMENT a család gyógyszeré

A romániai zsidó kérdés a genfi Népszövetség előtt

Micescu külügyminiszter fejtegetései az egyik zsidó világszervezet panaszára

Bukarestből jelentik: A „Curentul” genfi tudósítója beszámol Micescu külügyminiszter legújabb tárgyalásairól, Románia időszerű kérdéseiről. Mint újdonságot említi meg, hogy még egy tiltakozás érkezett Genfben a romániai zsidókra vonatkozó intézkedések miatt. Ezt a tiltakozást a „Joint Foreign Comitee” (a zsidók egyik világpolitikai szervezete) adta le.

A külügyminiszter a Népszövetség titkárságának tudomására hozta, hogy a parlamentet feloszlatták és az új választásokat antiszemita program alapján tartják meg, ezzel is bizonyítva, hogy a zsidó tiltakozások megvitatása számukra nem alkalmas. Következésképpen Románia nem tiltakozik az ellen, hogy a megvitatást akár a legközelebbi ülésen is elővegyék.

A Népszövetség köreibe azonban nem látják kedvezőnek a helyzetet a rögtöni tárgyalásra. A Népszövetség nem szeretne itélni a választási időben egy olyan kérdésben, amely még választási tisztázásra is vár, úgy, hogy a zsidó tiltakozások letárgyalása csak a májusi ülésükön kerül tárgyalásra.

Más részről folytatták a tanácskozásokat Románia új politikai irányáról. A hivatalos álláspont a következő:

Elsősorban az idegen hatalmak segítségért folyamodó kisebbségek, a jelenlegi politikai viszonyok között. Romániának nem ártnak.

Micescu külügyminiszter eddigi nyilatkozataiból kitűnik, hogy többfajta zsidót különböztet meg.

— Romániában vannak — mondja Micescu — „hozományos” kisebbségek és „hozomány nélküliek.” Az elsők közé tartoznak azok, akik a világháború után csatolt területekkel tűnnek fel nálunk. A másik kategóriába tartoznak azok a zsidók, akik a világháború előtt kaptak jogokat Ionel Bratianu miniszterelnöksége idején.

A „hozományos” kisebbségek alatt Micescu a magyarokat, szászokat és székelyeket érti, akik az erdélyi fensík történelmi fejlődése során népi csoportokként alakultak ki a román-ság kompakt tömegében. Amikor Erdélyt Romániához csatolták, ezek a kisebbségek Romániához lettek és magukkal hozták „hozományukat” is.

A trianoni békeszerződés ezekre a kisebbségekre vonatkozik. Az ő sorsuk tehát ezen az

alapon nyugszik és így Micescu szerint nincs szükségük arra, hogy a kisebbségi egyezményre hivatkozzanak. Ez az egyezmény semmit sem adhat hozzá ahhoz a helyzethez, amely Erdély csatolása következtében állott be. Ehhez képest a további román hivatalos álláspont az, hogy Erdély, Bánság, Máramaros és a Körösvidék keresztény kisebbségeinek nem volt szükségük a kisebbségi egyezményekből folyó nemzetközi garanciákra. Tehát ha mégis zavartkeltés állott elő egyfelől a trianoni és taintgermaini békeszerződések, s másfelől a kisebbségi szerződés között, ez csak azért történt, mert a hozománytalan kisebbségek, vagyis a zsidók ki akarták használni a „hozományos” kisebbségekkel való összefüggésüket.

KIKET ÉRT MICESCU „HOZOMÁNYTALAN” KIKET ÉRT MICESCU „HOZOMÁNY-NÉLKÜLI” KISEBBSÉGEKNEK.

Erre nézve a „Curentul” tudósítása a külügyminiszter gondolatmenetét a következően adja:

— Van egy olteniai közmondás, mely úgy szól, hogy a családba bejövő hozománytalan férj az asszony hozományából él. A zsidók nem adtak hozományt a nemzeti vagyonhoz, minthogy Románia egy talpalattnyi földet sem csatolt, ami az övék lett volna. Nyilvánvaló,

Az új választási javaslat tárgyalása a magyarországi kormánypártban

A párt elnökválsága. A kereszténypárti ijűság üdvözlő irata Mussolinihez

Budapestről jelentik: Darány, miniszterelnök csütörtök este a Nemzeti Egység Pártjában válaszolt a hírlapírók kérdésére és elmondotta, hogy lehetséges, hogy a kormánypárt választójogi bizottsága már pénteken befejezi a javaslat tárgyalását. Hangoztatta, hogy — amint már említette — ha a pártok vezetői úgy kívánják, mindenkor készséggel áll rendelkezésükre a javaslat-tal kapcsolatban Minden célszerű gondolatot, melyet az ország érdekében helyesnek lát, figyelembe fog venni. Egyébként úgy gondolja, hogy a képviselőház közjogi bizottsága előreláthatólag február 3-án megkezdheti a választójogi javaslat

hogy a kisebbségi szerződés pártfogása alatt a zsidók a hozományos kisebbségek kihasználói.

— Azonban még a zsidók között is különbséget kell tennünk. Vannak saját zsidaink és idegen zsidók. Ami a mi zsidainkat illeti, ezek az Ókirályságban vannak, akiket Bratianu Ionel tett állampolgárokká egy rendelet-törvénnyel, mielőtt a békeszerződések megkötésére elindult volna. Bratianu Ionel azonban nem írta alá a kisebbségi egyezményt. Éppen azért, mert Bratianu egy csapásra megoldotta a zsidók kérdését, a zsidóknak nem lett volna szabad a kisebbségi egyezmény védettjei közé tokolodni. Tehát ezek a zsidók teljesen jogtalanul és következetlenül avatkoztatják be a kérdésbe a külföldi hatalmakat.

Micescu a további fejtegetések során arra utalt, hogy az ókirályságbeli honos zsidók egyenlő elbánásban részesültek a románokkal, tehát a hálátlanság miatt a román nemzeti öntudat intranzigens lesz velük szemben.

— Mert fel kellett tenni a kérdést — mondja Micescu. — hogy a románok jogai honnan erednek. Ha Romániából, akkor innen ered a honos zsidóké is, tehát nem fordulhatnak nemzetközi fórumhoz. A jogegyenlőség a kötelező egyenlőséget is jelenti. A román nemzetiállampolgár elveszti állampolgárságát, ha csak rövid időre is idegen oltalomhoz folyamodik és csak természetes honosítás útján szeresheti újra vissza. Ha a honos zsidók Genfben mennek védelmet keresni, kiteszik magukat az állampolgárság elvesztésének.

Ezt az álláspontot fejtette ki Micescu külügyminiszter a Népszövetség mindama tényezői előtt, akik a zsidó részről beadott újabb és újabb panaszok folytán a romániai helyzet iránt nála érdeklődtek.

tárgyalását.

A kormánypárt elnökválságra vonatkozólag a miniszterelnök azt mondotta, hogy az elnököt a párt fogja megválasztani, ezért a személyre vonatkozólag nem nyilatkozhat. A választás alighanem a jövő héten megy végbe. Ezután dől el, hogy a párt szervezésére vonatkozólag milyen újítások történnek.

Budapestről jelentik: Az Egyesült Keresztény Párt ijűségi csoportja ülést tartott, amelyen üdvözölte Mussolinit, az egyház és az állam békés együttműködéséről tett legutóbbi nyilatkozata alkalmából.

A céhrendszer multjából

Milyen volt a kolozsvári képművészek céh szabályzata 1618-ban? Amikor a piktoroknak büntetés terhe alatt tilos volt egymás műveit ócsárolni

Erdély egyik legrégebbi céhszabályzata a kolozsvári képművészeké volt, amely alighanem a francia vagy olasz festőcéhek szabályai alapján 1618-ban készült. Külföldön a képművészet eleinte mint „liberalis ars” csakis az egyes kolostorok falain belül virágozhatott s onnan is kerültek ki a leghíresebb festők. Mikor aztán a kolostorokból, a templomok boltíveiből a palotákba költözött a művészet, a világi festők mindenütt céhrendszer alatt állottak, éppúgy, mint a műtöviszék, nyeregkészítők vagy — csizmadiák. Firenzében már 1310-ben céhszabályzat alatt működtek a piktorok s Franciaországban a XIII. század derekán létezett az „ymagiers tailleurs” és a „peintres” céh.

Nálunk csak a zománcozók „tűzben piktúrálásáról” emlékszik meg néhány régi okirat, de a festők céhéről csak abból a kiváltságlevélből tudunk, amelyet 1618 február 1-én Bethlen Gábor adott ki, s amelyet II. Rákóczi György is újból megerősített 1653-ban, amikor Váradi Márton és Nagybányai István kolozsvári képművészek fő- és almeisteri bemutatottak a fejedelemnek. Ebben a kiváltságlevélben a fejedelem Székesszék István kolozsvári képművészre engedélylevelet adott az odaváló képművésztársaság szabályaira s a céhszabályok a következők voltak:

1. Vándorló, vagy idegen képművészek csak akkor gyakorolhatják mesterségüket, ha más adófizető lakosok példájára megőssülnek és letelepednek, vagy, ha valamelyik kolozsvári festőhöz szegődnek bérért.

2. A kolozsvári többi mesterek, nevezetesen az asztalosok közül senki a kolozsvári képművészek mesterségébe — amint ezt a képművészek régi törvénye is tartja, — belékontárkodni ne merjen, s amint mondani szokás, „kaszáját azok fűvébe ne vágja.”

3. A növendékek az inasévek eltöltése után kötelesek a többi képművészek céhébe és társaságába beavattatni magukat, másként, társaságon kívül a képművészt üzniök nem szabad.

Egy másik kolozsvári céhszabály, amely szintén a képművészek mesterségét szabályozza, ugyan csak az 1618—1653. évek között jött létre s magyar nyelven szövegezték. Ez a képművészek

bály 16 pontból áll és éppúgy II. Rákóczi György hagyta jóvá, mint az előbbi. Ennek a céhszabálynak érdekesebb pontjai, eredeti zamatos nyelvzetükben így szólnak:

Eszendőként az képművészek közül egy céhatya választassék, és melléje egy kolozsvári mester. A céhatya kántoroként (évnegyedeként) tegyen céhgyűlést és akkor más céhbéli embereket, kettőt, avagy, ha az szükség kívánja, négyet közikben behívasson. — Legyen négy képművész a városban, hogyha urunk önagsága szolgálatjára kívánatik, az kettőt itthon maradván, az kettőt oda meheszen és így szükségképpen megfelelhessen illeendően.

Ha valamely képművész találkozik jönni az városra, ki igazán képművésznek töltötte apródesztendőjét és arról jó tanúlevelet mutathat és itt akar megtelepedni, elsőbbsen tartozzék egyik képművésznek esztendőig lakni tisztességért szolgálván, annak utána nemzetségével hozván ilyen móddal

vétessek be a céhben: a céh atyjánál letévén tizenhat pénzt gyűjtsék egybe az képművésztársaságtól és egy forintot letévén, az mesterremekket kövessék fel: mesterremekben tartozzék leírni a maga képművésztalpig olajfestékekkel és vízfestékekkel is egy holnap alatt elkészítvén, annak bemutatásakor tartozzék egy tisztességes vacsorát adni az mestereknek és az céhládájában 16 forintot beadni; esztendő elteltvén pedig tartozzék mint egyéb céhben mesterasztalt adni tisztességesen, addig se inast, se legényt ne legyen szabad tartani.

A további pontok részletesen a képművésztársaságok, legények és inasok egymáshoz való viszonyát szabják meg. Érdekesebb az a megjegyzés, hogy „ha valamely képművész egyik a másikat diffamálná, vagy munkáját gyalázná, tartozik büntetésben 5 forintot adni, toties quoties.”

A fenti érdekes adatokat Barabás Samu a „Magyar Gazdaságtörténeti Szemle” 1898-iki évfolyamában hozta nyilvánosságra s azóta bizony feledésbe merültek. Most érdekes aktualitást ad ennek a háromszázhusz éves céhszabályzatnak a kormány terve, hogy visszaállítsa a céhrendszert. Nem bíznánk, hogy ez a mai „képművészekre” is vonatkoznék, de a kontárok és álművészek, a képhamisítók ellen mégis tanácsos lenne érvényes rendszabályokat hozni, mert ezek a felelőtlen elemek a művészek egzisztenciális érdekei mellett a művészet komoly fejlődését is veszélyeztetik. (H. Ó.)

Most jelent meg!

A nagyszerű magyar rádió-szónok:
Dr Tóth Tihamér legújabb hatalmas műve:

MIATYÁNK

Költői lendület, izzó hév és gazdagon aradó gondolatok jellemzik a nagy szónok beszédeinek legújabb gyűjteményét is.

Ara igen szép kartonkötésben
280 leí és portó.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

Párizsi kiállítások

Irta: Castano-Kőszeghy Marianne

(Második és betegező közlemény).

V.

Aki szereti a szép bútorokat, régi francia gobelineket, nemes bronzokat, annak igazi szívbeli gyönyörűsége okoz a Musée Cognacq Jay, a Boulevard des Capucines legelején. A kilencvenes évek dűsgazdag gyűjtője, a tekintélyes francia pénzember, Monsieur Cognacq kötötte pompázó csokorba e helyen a XVIII. század legértékesebb műkincsét, hozzáértő feleségével, az angol származású Mrs. Jay-el együtt. Három emeleten, intim lakosztályok meleg otthonosságában láthatók itt a francia lakásberendezési kultúra legszebb darabjai, csodás empire-bútorok, dekoratív „panneau”-k, eszményi gobelinek, intarziás szekrények, vagyontérő, szőnyeg, káprázatos porcellánok, — tanulság a szemlélőnek, igaz öröm a szépét élvező léleknek.

VI.

Az Avenue Pierre I. de Serbie egyik legszebb épülete kétségtelenül a Musée Galliéra. A néhai Galliéra hercegnő csodaszép renaissance palotája ma múzeum céljait szolgálja. Jelenleg érdekes ötlet megvalósítását: „Cent ans de la mode parisienne”-t mutatják be a hatalmas termek, melyek során felvonul száz év divatjának minden változása, hol kedves, hol hőbortos szépsége. Régi krinolinok nehéz selymei, abroncsos viganók suhogó atlasza, hímes brokátok gazdag arzenálja beszél a múlttól, nagy színésznők hajdani kosztümjei csillognak a vitrinekből. — egy letűnt és lelkünkhez mégis közelálló kor divatjának suttogó emlékei. A Worth-szalonn élethű

arcképekkel gazdagítja a korból viseletek garmadáját; kashmir sálak, merész „amazona”-ok, kacskias kis kalpagok, struccollas capote-ok, turnőrös szoknyák kacér egyvelege cseveg a múltból és a kiállított ruhák között elevenen emelkedik ki a száz év előtti dáma látogatába indulásának jelenete. Mindent elnyelő méretű krinolinjában, feszen foglal helyet parádés equipage-ában a hölgy, a bakon gögösen trónoló kocsisal, a fogat előtt hájasan bókoló virágárusleánnyal. — A falakon jellegzetes rézkarcok mesélik az asniéres-i bál vigalmait, vidám karikatúrák mutatják be az akkori férfidivatot és híres dandy figuráit. Az újabb évek nagy szabó Lanvin, Vionnet különböző fotográfiákkal hirdetik ruháik és vevőik egykori sikereit. A megfakult képek között emlékeztet a női arc mosolyog felénk, a háborúelőtti évek nőies divatjában, — a tragikus végű szép francia színésznő: Ginetta Lantelme.

Carolus Duran és Léon Cogniet korból képeinek sorozatát, mint felejthetetlen emléket, szakítja meg egy csodálatos arckép: Sarah Bernhard. Hattyúprémes, tapadó fehér köntösbe burkolva, lábai előtt óriási orosz agárral, omlik el a századvég nagy művésznője a chaise-longue selymein. Oh, ezek a szemek! A fiú, Maurice Bernhard jóvoltából láthatjuk ismét viszont a Petit Palais híres képét, Clainy remekét és ez a viszontlátás e helyen jólesik. Megsárgult menyasszonyi díszruhák, magas cipellők, antik ékszerek, csipkés legyezők, galambszürke lovaglóruhák, parányi napernyők és furcsa kis kalapok mosolyognak felénk az üvegszekrények sokaságából. Oh, ezek a kalapok! De komikusak! Azonban ne legyünk igazságtalanok. Hát a mai kalapok? Bőlebbek ezek talán? Vagy bőlebbek lettek azóta a fejek, melyeket takarnak? Nem éppen. A kalapdivat változik, de a nők esze, — hiába, a nők esze ma is ugyanaz marad.

VII.

A Petit Palais, Párizs a legelőkelőbb kiállítási csarnoka a modern művészetnek nyújt vendégszeretetet. Az Exposition de l'Art Indépendant valóban hatalmas méreteken fogadja látogatóit, — helyenkint kissé emlékeztetve a Musée du Jeu de Paume jelenlegi kiállítására. Azonban a színvonal és a mindenütt megnyilvánuló egyesség eleve végtelenül lekötő és érdekes látványosságot biztosít. A földszinten szobrok, grafikák, Derain remek rajzai, Zadkine bronztorzói, Gromandin, Kayser tollrajzai, Fresnaye és Roussel szentámulmányai, Maurice Denis és a már tavaly is feltűnt nagyon tehetséges orosz szobrásznő, Chana Orloff művei ismertetik a modern művészet értékeit.

Az emeleten még szerencsésebb beosztás érvényesül. Jelen van itt mindenki, aki csak számít az új francia művészetben és egyénenként külön tereben köthetünk ismeretséget legjellegzetesebb munkáikkal. A Galerie Eduard Tuck értékes gobelingyűjteményén kívül külön csoportokban tanulmányozhatjuk Villard, Péquin, Gargallo képeit, az érdekes Dunoyer de Ségonzac aquatintáit, a „primitívek” között Modigliani, Pascin és Chagall aktjait és Picasso zöldharisnyás nőjét, — a mai expresszionizmus legegységesebb képviselőit. Külön élmény Matisse óriási terme, rengeteg szénrajzával, arcképeivel és vékonyan kontúrozott női aktjaival. Remek színhatás, meleg emlék Asselin rózsaszínű díványa, Duchelle Centaurja és Lebasque világa már ez. — az ő utódai jelennek meg a falakon: a nagyon erőteljes női egyéniség, Suzanne Valodón, Lignac és Dufrenoy. A spanyol Mateo Hernandez, Flandrine képei, Rodin és Bourdella szobrai között feltűnik Joseph Bernard megrázan szép műve, Michael Servet emlékszobra. — És újból felbukkan Chagall, mindig csak Chagall, — ez a termékeny festő, aki most a szellem bőségszaru-

Tízezer kilométeres délamerikai útra indul három olasz bombavető repülőgép

Mussolini fia az egyik repülőgép vezetője

Rómából jelentik: A guidonai repülőterén uttrakészen áll három nagy bombavető repülőgép, amely szak-Afrikán át Dél-Amerikába repül, hogy újabb tanúságot tegyen az olasz hadi-repülés magas készültségéről. Az ut hossza tízezer kilométer. Az egyik gépet Bisco repülőőrnagy, a párizs—damaszkuszi repülőverseny győztese, a másikat Bruno Mussolini repülőhadnagy, a Duce fia, a harmadikat Moscatelli repülőszázados vezeti. A repülők kedvező időjárásra várnak.

Megyei és városi főállatorvosok elsőfokon büntetéseket róhatnak ki egészségügyi kihágás esetén

Bukarest. Saját tud. A földművelésügyi miniszter a megyei és városi állatorvosoknak külön felhatalmazást adott, hogy a minisztérium nevében büntetéseket róhatnak ki elsőfokon az egészségügyi kihágások és a kiviteli és vágási kihágások esetén. A büntetést a kihágási jegyzőkönyv alapján állapítják meg. A kihágási jegyzőkönyvet az egészségügyi rendészeti törvény 77. paragrafusa értelmében illetékes tényezők veszik fel, vagy szolgabírák, csendőrök, községi bírók és jegyzők, azonban ezt a jegyzőkönyvet a helybeli állatorvosnak kell megerősítenie.

A városokban a kihágási jegyzőkönyvet a körorvosok, a vágóhid orvosa, vagy a 77. paragrafumban illetékes rendőri közegek?

Az eljárás és a fellebbezés módját az egészségügyi törvény 353. paragrafusa írja elő, amelyet a Monitorul Oficial 1930. július 24-i száma közöl.

jában hozza magával legutolsó és életében legtöbb diadalt hozó olaszországi útjának fényes aratását.

Utrillo is itt van. Vizsontlátjuk jellegzetes párizskörnyéki házait, vízparti tájait és mellette feltűnően erőteljesek Desvallières hatalmas valóságos témái, átítatva valami gigantikus titokzatoság lenyűgöző mélységével. Ezzel szemben annál kínosabban hat Dufresne immár barbárizmusba hajló surrealizmusa, avagy Gleizes és egy roesszizlésű francia néni: Marie Blombin óriási vászna — egy reményteljes állapotban levő hölgy aktjával. Eppen egy ifju pár nézegeti ezt a képet. Ijedtében mindkettő egyszerre dugja szájába a hüvelykujját, mint a kisgyerekek. Így is maradnak döbbenetükben percek az át.

A híres Marie Laurencin ellenben sokkal vonzóbb benyomást nyújt a női nem festői képességeiről. Festményei lágyak, puhák, álomszerűek, mint ködfátyol a harmatos reggelen. Viszont megrendítő élmény a vak Louise Hervieu fekete tollfantáziája, melyet az állam vásárolt meg. Vlaminck, Marquet, Rouault képei között monumentálisan hat Varoquer óriásira méretezett férfifeje.

Külön kiállítási helyiségben trónol Maillol, a nagy Maillol, Párizs e most különlegesen „en vogue” szobrászművésze. Az ő nevét harsogják a plakátok, az ő dicséretét hangoztatják a lapok kritikái. Szobrai egészségesek, nem túlzottak: női aktjai valami bájos gömbölydedséggel, puha teltséggel képeznek éles ellentétet a mai szobrászszemzedék keszeg ideáljával. Rajzai és szénstudiumai szintén ezt a mindvégig egészséges, a maga természetes üdeségében életet és erőt sugárzó női típust ismétlik.

Jelen van persze Van Dongen is, ki újra három női aktot mutat be — a középsőt fekete hárisnyában. Kissé unalmasak már a jó Van Dongen harisnyái. Rádásul nem is ő találta fel eze

Nyissa ki szemét!

Nem minden fehér tableta aspirin és távolról sem az, amit „épp oly jó” dicsérő szavakkal ajánlanak. Valódi az

ASPIRIN csak a BAYER-keresztjével

Japán új békeföltételei

A pekingi átmeneti kínai kormány közvetlen béketárgyalásokat kezdett. Kommunista-ellenes együttműködés esetén Japán visszavonja csapatait

Sanghaiból jelentik: Megbízható értesülés szerint a pekingi átmeneti kínai kormány a Japánnal való közvetlen béketárgyalásokat megindította. Evégett a japán kormány békefeltételeiről tájékozódott. Japán a kínai átmeneti kormánnyal közölte is békeföltételeit, melyek a következő pontokat tartalmazzák:

1. Kína csatlakozzék a kommunistaellenes egyezményhez.

2. Kína köteles Japánnal gazdaságilag együttműködni, Japánnak gazdasági kiváltságokat nyújtani és japán tanácsadókat alkalmazni.

3. Shanghai, Peking és Tientsin polgármestereit japánok nevezik ki.

4. Japán megígéri, hogy csapatait visszavonja egész Kinában Tientsin és az északi Csahar, valamint Suiyuan tartományok kivételével.

A terueli vörös arcvonalat hátranyomták a nemzetiek

A monsueto-i állásoknál áttörést készítettek elő. Teruelből nagy tüzek látszanak

Teruelből jelentik: A nemzeti ellentámadás negyedik napján a nemzeti csapatok sikeres hadműveleteket hajtottak végre a tizenöt kilométer széles fronton és megszállták az

Ambra folyó balpartján, Teruelből 8 kilométerre északkeleten Tortajadát. A nemzetiek repülőgépei több ezer bombát dobtak le a monsueto-i köztársasági állásokra, amelyek Teruelből tíz kilométerre keletre vannak. Ez az állás a köztársaságiak legerősebb védőbástyája a nemzetiek esetleges áttörésével szemben. A nemzetiek az elmúlt négy nap alatt bőséges hadiszákmány — a többi között 200 géppuska — birtokába jutottak. Az elmúlt éjszaka óta a nemzetiek kétszáz köztársasági katonát fogtak el. A foglyok elbeszélése szerint a front mögötti helyiségekben a köztársaságiak a sebesültek ezreit helyezik el a templomokat is kórházakká alakítják át. Teruelből nagy tüzek látszanak. Azt hiszik, hogy a köztársaságiak robbantanak.

NEMZETI REPÜLŐGÉPEK TARRAGONÁT BOMBÁZZÁK.

Barcelonából jelentik: Csütörtök délelőtt, amikor három nemzeti repülőgép bombázta Tarragonát, néhány légibomba a kikötőben horgonyzó „Thopeness” nevű angol hajó mellett csapott le. A bombák robbanásától a legénység két tagja meghalt, hét megsebesült.

AMERIKAI KÖOLAJSZÁLLÍTÁS A SPANYOL VÖRÖSEKNEK.

Newyorkból jelentik: Harmstrong, az „Eastern State” petróleumtársaság alelnöke megerősítette azt a hírt, hogy a „Nantucket Chief” nevű amerikai hajót a Balearoktól északra nemzeti spanyol hajók elfogták. A gözös hétezer tonna köolajat szállított a spanyol köztársasági kormánynak. A gözös november 18-án indult el Port Arturból. A köolaj-rakományt Barcelonában tette partra és már visszatérőben volt, amikor a nemzetiek hajói elfogták. A hajó parancsnoksága még nem határozta el, milyen lépések megtételére kéri az amerikai kormányt a gözös elkobzása miatt.

ket a nyilván frivol hatásnak szánt kötöttárulkat. Az unalomig ismételte már őket ötven évvel ezelőtt egy akkor divatos francia festő: Félicien Rops.

VIII.

A Bibliothèque Nationale főleg a könyvművészet barátainak kedveskedik meglepetéssel. Ujból kitérültek a Galerie Mazarine hatalmas terméi, hogy bemutassák a legszebb francia kéziratokat és kézzel festett könyvpéldányokat, melyeket a VIII. századtól kezdve a XVI. század végéig alkottak áhitatos művészek. Papírra vetett álmok, virág és költészet susognak a megsárgult pergamenek kacskaringós betűiből. Hány szorgos fráter álmodozó feje hajlott a nagy föliások ma már sokszor kiismerhetetlen hieroglifái fölé, az ihlet áhitatában! Csodálatosan szép iniciálék elaprózott művészeite beszél a középkorról; lelkes bibliofilek elragadtatása kíséri Kopasz Károly bibliáinak bőrre festett ritka sorozatát. Vélin-papírra festett szentírások, eszményi szentképek. Máté evangéliuma, a toul-i diocézis bibliája, Jézus életének aranypapírra lehelte története végtelen álmok távoli sóhaját küldi felénk amúltból. Majd a XIV. és XV. század történeti nyerneke ragyogó illusztrációkat, Fortuna szekere, a Trójaiak, Cézár halála és a Philippique mesteri megrajzolásában, míg Images Profanes címmel kézzel írott és festett pergamenek pletykálják a középkor lovagjainak gáláns kalandjait.

„Dischosos los ojos!” — Boldogok a szemek! — mondják különösen szép látványosságok alkalmával a spanyolok. — Richelieu hajlékában, ahol az óriási kupolacsarnok zöld lámpái a könyvek millióira vetik sápadt fényüket, — a Galerie Mazarine kéziratgyűjteményében új, halhatatlan értékek kincsesháza tárul fel a valóban boldog szemek előtt és az átszellemült lelkeket elárasztja tündöklésével a tudomány áhitata.

Találkozásom egy orosz pópával

A „Reichspost” szovjet-oroszországi külön tudósítója írja:

„A hónap harmadik csütörtökén, este 6 óra felé menjem én az egykori... templom irányába, melyet Moszkva... utcájában talált meg. A templom főbejáratánál egy koldus fog állni. Ő az én Moszkvában élő paptestvérem!...” — Ezek a szavak csengtek fülemben, amint szorongó szívvel haladtam a megjelölt időben az említett templom felé.

Már csak néhány perc hiányzott a 6 órából s tele voltam várakozással és izgalommal, hisz nemsokára találkozni fogok a régi generáció egyik papjával, — ha időközben nem ismerték fel és nem vetették őt is börtönbe. De aggodalmam hiábavalónak bizonyult, mert a templom előtt a szürkületben valóban felfedeztem egy rongyos, koldus-ruhába öltözött alakot. Egy pillanatra tétovázva álltam meg s ő észrevette habozásomat. Tekintetünk találkozott és kezét alamizsnáért nyújtotta.

„Slawa Bogu” — „Dicsértessék...” — mondtam suttogva, mialatt egy pénzdarabot csuszítottam kinyújtott kezébe.

„Dai Bosche” — „Isten fizesse meg” — felelt halkán a „koldus”.

Ekkor félénken nevémet szólítottam és „Párizs” nevére suttogtam. Szavaimra kifejezésteli szemei föllángoltak az örömtől és jelt adott, hogy kövessem. Némán haladtunk keskeny, alig világított utcákon keresztül, míg elérünk az egyik külvárosi negyedbe, a pap szállására. Félelmes szorongást éreztem, mikor a sötétben hirtelen felnyitott előttem egy ajtót és engem előre engedett. A háttam mögött azonban hallottam az ősz pap lépteit és reméltem, hogy szemem lassanként megszokják a homályt. De csak akkor vettem észre az alacsony tetőt, a deszkával beszőgezett ablakot, a rozoga asztalt és a kopasz falakat, amikor egy kis petróleumlámpa némileg bevilágította a helyiséget, ahová bementünk.

Vendéglátóm még eddig egy szót sem szólt. Nehézkésen ereszkedett le az asztal mellé és mereven rám szegezte tekintetét. A lámpa fénye éppen arcába világított és én jól megfigyelhettem a mély barázdákat homlokán, bozontos, gondosan, gondozatlan szakállát és ki-repedezett koldus-kezeit.

„Párizsból jövök, a testvérétől!” — törtlem meg a csendet.

De újabb hosszú hallgatás következett. Az öreg lehajtotta fáradt fejét... Egy könnycsepp az asztallapjára hullt... és én lassan mesélni kezdtem s egy levelet nyújtottam át neki. De ő anélkül, hogy felbontotta volna, félretolta azt...

Lassanként feloldódott a nyelve; a részletek után érdeklődött, majd beszélni kezdtünk a vallásüldözésről és az orosz papokról. Feleletei bizonytalanok és kitérők voltak. Lehetett érezni beszédjén, hogy kerülnek az egyenes válaszokat.

A szűkszavú párbeszédéből az öreg papnak talán a következő szavai telték rám a legmélyebb benyomást: „Talán szüleink vétkeztek, de lehet, hogy mi tévedtünk, vagy Istennek nagyobb szándékai vannak velünk — azonban minden esetben Isten akarta így és az ő akaratából történik az üldöztetés. És mi ezt az áldozatot alázattal magunkra vállaljuk és meg-hozzuk...”

Az orosz szekták életereje

Határozott, konkrét esetekről alig nyilatkozott. Feltett kérdéseimre: mikor a még jelenleg nyitva lévő templomok számáról és a hívek buzgóságáról érdeklődtem, egyáltalában nem válaszolt. És olykor-olykor, ilyen és ehhez hasonló feleleteket adott: „Ki tudná azt megmondani? Ki ismerhet minden részletet olyan körülmények között, amelyekben mi, emberek itt élünk?”

Jelentős vagy semmitmondó kérdés és feleleteink közben beszélgetésünk az orosz szek-

tákra terelődött. Ennek folyamán erről az egy pontról nyertem csak világos képet.

„Évszázadokkal ezelőtt — mondta az élet küzdelmeiben megfáradt ősz pap — az oroszok szenvedélyes szekta-alapítók voltak, Magától értetődő, hogy az újabb s újabb szekták keletkezése a vallásos élet szétforgácsolódásához vezetett. A cári uralom alatt tüzzel-vassal üldözték ezeket a különféle szektákat, mert azok politikai tekintetben is reformáló tevékenységet akartak kifejteni. A szekták követői az üldözés elől tömegesen menekültek a hatalmas kiterjedésű, teljes uttalan erdősegekbe és itt tartották meg titkos összejöveteleiket. A Szovjet ugyanis ebben a baljóslatú vallási szétesésben a saját előnyét látta és azt gondolta, hogy ennek folytán annál könnyebben sikerül majd megtörnie az ortodox egyház életerejét és ellenálló képességét. Csak amikor, ennek az elképzelésnek az ellenkezője kezdett nyilvánvalóvá válni és a szekták újabb virágzásnak indultak, változtatta meg politikáját a Szovjet. Szintén üldözni kezdte a szekták követőit, arra kényszerítve őket, hogy belépjenek az ugynevezett „élő egyházba”, melyet a szovjet-uralom alapított és amelyet teljesen akaratától tett függővé. Az erőszak ellenállást váltott ki és a hívők az „élő egyház” papjaiban az antikrisztus szolgáit látták. Azóta a szektákat is véres terrorral akarják megsemmisíteni, de azok az üldözés ellenére is újabb és újabb befolyáshoz jutnak és az új szekták keletkezése majdnem napirenden van.”

„A szekták közül a legjelentékenyebb ma a baptistáké, mely jöellehet protestáns szekta, de teljesen eloroszosodott. Minden szekta annak köszönheti vonzóerejét, hogy a közeljövőben bekövetkezendő világpusztulást hirdeti. Ebből következik azután az általánosan elterjedt hiedelem, hogy a Szovjet az antikrisztus műve. Elsősorban az egyszerű nép, a földműves osztály tette magáévá ezt a felfogást olyannyira, hogy nem hajlandó földjét megművelni és a különféle gépek és szerszámok ott rozsdásodnak a földeken. A vidéken fel-feltűnnek egyszerű, együgyű emberek, akik boldogan hirdetik, hogy ők a várva-várt „Messiás”. Ilyenkor az egész falu köréjük csoportosul és az emberek egy második „Meggváltóról” álmodnak ad-

VILÁGHIRŰ PEGÉNYEK

Ezek azok a könyvek, amelyeket szívesen olvas minden asszony, leány és a regény hősei, vel együtt éli át életüket, boldogságukat és bánatukat.

1. Aldrich: Es lámpást adott kezembe az Ur	99 lel
2. Aldrich: Száll a fehér madár	66 lel
3. „ Családi kör	66 „
4. „ Ella kisasszony	66 „
5. Lyttkens: Ne várjatok vacsorára (Egy orvosnő regénye)	66 „
6. Br. Orczy: Az összekuszált fonál	66 „
7. „ Az okos Pimpernel	66 „
8. Bottome: Orvosok	115 „
9. Eton: Hétköznapi emberek	86 „
10. Mayrie G.: Urihölgy állást keres	66 „
11. J. B. Priestley: Jóbarátok	198 „
12. Mitchell: Elműtja a szél	264 „

Kapható könyvosztályunknál.

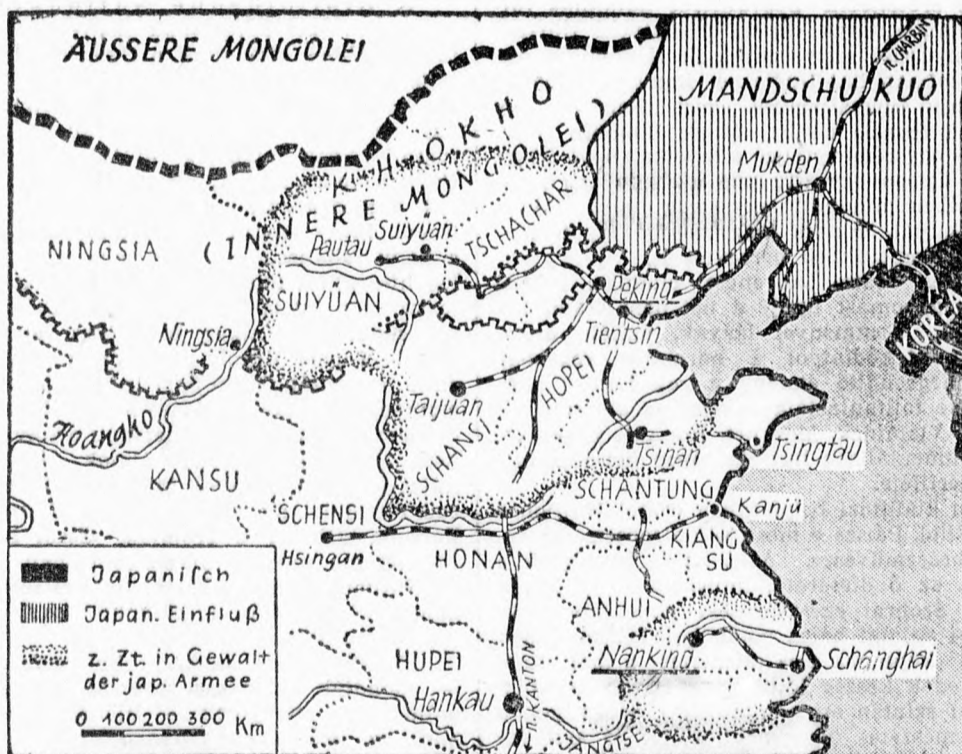
dig, míg a helyi szovjet-hatóságok le nem tartóztatják és tömegesen el nem szállítják őket Szibériába...

Az adott szó hűsége

Az este folyamán vendéglátóm életeről közelebbi részleteket tudtam meg. Kiewben éven át élt barlang-kolostorban. 1917-ben, kevés a forradalom véres napjai előtt gyalog zarándokolt Moszkvába, hogy jelen lehessen az ortodox egyház zsinatán. Későn érkezett. Jöellehet, még részvehetett az új patriárka felszen-telésén, de már csak a körülzárt katedrálisban és azóta Moszkvában él.

Megkérdeztem tőle, hogy Tichon patriárkát árulónak vagy szentnek tartja-e? Egy pillanatra maga elé meredt, megrázta ősz fejét és akadozva beszélni kezdett: „Ki tudja azt? Csak a mindenható és mindentudó Istennek áll jogában az emberről ítéletet mondani... Én megfogadtam a patriárkának, mikor előrelátó volt a nehéz idők bekövetkezése, hogy Moszkvában maradok és há maradtam neki tett fogadalmamhoz...”

Nem tudom megmagyarázni, milyen érzések vettek erőt rajtam, csak térdre ereszkedtem az orosz egyház ez őszhajú papja előtt és áldását kértem... Sz. K.

Japán előnyomulása Kinában.

Jelmagyarázatok: a fekete folt Korea, Japánterület; a függőleges vonallal árnyékolott terület Mandszukuo; a sűrűn pontozott határvonal a japánok által eddig megszállt területet jelzi, a Schensi—Kauju vasutvonalig.

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar politikai napilap

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hálótűz: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hóra 70 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037

Telefon: 27.

Cluj-i szerkesztő: **Dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvünk meg és nem adunk vissza.
Csakis válaszbelételes magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: **Eszaknyugati, északi szél, helyenként eső, főként nyugaton és délkeleten, a hőmérséklet nem változik lényegesen.**

A 25 százalékos vasúti jegyár leszállítás alkalmazása. Saját tud. Már megirtuk azt, hogy a kormány elrendelte a III. osztályú vasúti jegyek árának a leszállítását. A kedvezmény január hó 25-én lép életbe és 103 kilométeres távon belül érvényes. 103 és 124 km. között az árak így alakulnak: 104-től 108 km-ig 130 lei; 109-től 113 km-ig 161 lei; 120-tól 124 km-ig 177 lei. Ezt a kedvezményt csak azok vehetik igénybe, akiknek semmiféle kedvezményük nincsen. A kedvezményes jegyeket továbbra is a rendes árak szerint számítják. A pénztárak az új jegyek elkészítéséig egy rendesáru féljegyet és negyedjegyet adnak ki a kedvezményben részesülőeknek.

Új tanfelügyelője van Csikszereának. Csikszereada. Saját tud. A kormányváltással kapcsolatban változás történt Csikszere megye tanügyi vezetésében is. Vasile Chele tanfelügyelő helyére Botezatu Ioan csikszentmihályi állami iskolai igazgatót nevezték ki tanfelügyelővé. Segéd-tanfelügyelők lettek Popa Vasile csikszentkirályi, Anghel csikszereadi és Titu I. Negoescu ditrói állami tanítók. Titu Negoescu a „Curentul” tudósítója Csikban és neve ebben a megyében közismert.

Halálozás. Turdán hosszas szenvedés után, munkás életének 76-ik évében elhunyt özv. Medgyesy Lajosné Telegdy Ida. A megboldogult szeretetben gazdag, nemes lelkű nagyszony volt, akinek halála városszerte általánosan mély részvétet keltett. Az elhunytban dr. Kerekes cementgyári főosztályos anyósát gyászolja. Temetése impozáns arányú részvét mellett ment végbe.

VAKMERŐ PÉNZHAMISÍTÓ BANDÁT LEPLEZETT LE A MAROSVÁSÁRHELYI RENDŐRSÉG. Marosvásárhely. A rendőrség hosszas nyomozás után egy nagyméretűben dolgozó pénzhamisító bandát leplezett le. A pénzhamisítók az összes fémpénzek hamisításával foglalkoztak, kivéve az egy, két és ötleeseiket. A hamisítványokból a banda tagjainak mintegy százezer lei értékben sikerült forgalomba hozniok, különböző heti- és országos vásárokon, amíg a rendőrség ártalmatlanná nem tette őket. A pénzhamisítókra a rendőrség figyelmét az utóbbi időben egyre sürűbben előforduló hamispénz-esetek terelték. Figyelní kezdtek Fekete György Eftimiu Murgu-utca 4. szám alatt lakó mechanikusként, akinél sürűbb időközökben fordultak meg más, vidéki fém-munkások. Egy ilyen összejövétel alkalmával ütött rajtuk a rendőrség s tetten is érte őket. Ugyanakkor elfogták Barabás Dezső marosvásárhelyi lakost, Pál József nagyszabenyi. Vass József sóváradi és Borbély József erdőszentgyörgyi lakatosokat, illetve kovácsokat, akik a pénzhamisító társaság tagjai voltak. Megmotozásuk alkalmával Vasnál 80 darab százalélest, Borbélynál 200 darab huszleiest és Pálnál 213 darab ötvenleiest találtak, míg 35 ezer lei értékben már forgalomba hozható hamis fémpénzt a Fekete György műhelyének egy elrejtett fülkájában fedeztek fel. A tettenéri pénzhamisítókat az ügyészségre kísérték, a lefoglalt bűnjel-ekkel és hamispénz-készlettel együtt. A pénzhamisítók leleplezése nagy fellendést keltett s további büntérsák letartóztatása is várható.

A BALKÁN-SZÖVETSÉG ÉRTEKEZ-LETE. Bukarest. Saját tud. A Balkán-szövetség értekezlete február 15-én lesz Ankarában.

A Csikszereada város időközi bizottságába ki-nevezett magyar tagok lemondottak tisztségükről. Saját tud. Előző híradásunkban megirtuk, hogy a belügyminiszterium Sachelarie zsongódi állami iskolai igazgató elnöklété alatt kilenc időközi bizottsági tagot, köztük két magyar: Holló Gábor közb. elnököt, bírtokost és Solymosy Károly kereskedőt nevezte ki Csikszereada város ideiglenes tanácsába. Sachelarie előzőleg tárgyalásokat folytatott dr. Daradiés Félix ügyvédrel, a Magyar Párt csikszereadi tagozatának elnökével és bizony-értelmű megállapodás történt a Magyar Párt illetékes szerve jóváhagyásával, hogy a magyarság az akkor tervezett hét tagságos bizottságot kap mek, köztük egy alelnökséget is. Ennek ellenére az időközi bizottságba a magyarok közül csak Holló Gábort és Solymosy Károlyt nevezték ki és megfogyották Hollót az alelnökségtől is. Miután ilyenformán a magyarság érdekei megvédésére nincs meg az alkalom, mód és eszköz, a két magyar tag benyújtotta lemondását.

CALARAS KIKÖTŐJÉT ELÖNTÖTTE A DUNA. Bukarest. Saját tud. A Duna áradása tegnap előntötte Calaras kikötőt.

Párviadal a sertésölben egy veszett kutya-val. Csikszereada. Saját tud. Bodó Mihály csik-csekefalvi gazdálkodó, amint egyik nap kora reggel felkelt és az istálló felé indult azt vette észre, hogy hirtelen egy farkaskutya rohan el mellette és egyenesen beugrik a nyitottfedélű sertésölbe, ahol a sertéseket marcangolni kezdi. Bodó nem sokat tévovázott, ő is beugrott az ölbe. Kétkézre kapta a kutya füléit és lenyomta a földre. Mindaddig így tartotta, míg a kutyát a szomszédok agyon nem verték. Az állatorvos megállapította, hogy a kutya veszett volt s miután megharapta Bodónak a kezét, intézkedett, hogy azonnal szállítsák a Pasteur-intézetbe, ami meg is történt. Bodót most az a károsodás is érte, hogy nem használhatja a veszett kutya által megmárt sertések húását.

MUNKÁSTRAGÉDIA SZÁSZRÉGENBEN. Marosvásárhely. Saját tud. Súlyos szerencsétlenség történt a szászrégeni „Nautica” hajógyár asztalosműhelyében. Vass Jenő asztalos egy súlyosabb deszkát akart leemelni, amely a fejére zuhant. A baleset áldozatát a marosvásárhelyi kórházba szállították, ahol sérülésébe belehalt.

Holtan találtak egy székely gazdát az erdei uton. Csikszereada. Saját tud. A városhoz mintegy tizenkét kilométerre fekvő közbirtokossági erdei uton, fiatal székely gazda holttestére találtak a famunkások. Jelentették felfedezésüket a rendőrségnek, mely a helyszínen megállapította, hogy Domokos Gábor 28 éves gazdálkodónak a holttestét találták meg. Fején kisebbsúlyú sérülések látszódtak, azonban sem ezek, sem a megajított boncolás nem következtek arra, hogy bűncselekmény történt volna, a fiatal gazdát szív-szálhűdés érta. Temetésére az ügyészség megadta az engedélyt.

Útven marosvárdai község időközi tanácsának beiktatása. Marosvásárhely. Saját tud. Ünneplés keretében között iktatta be dr. Nicoară Eugen vármegyei főnök a nyáradszeredai járáshoz tartozó mintegy ötven község új időközi tanácsát. A beiktatást Te Deum előzte meg, amelyen számottevő magyar időközi bizottsági tagok is jelen voltak. Istentisztelet után a megyei prefektus beszédet intézett a megjelentekhez, román és magyar nyelven ismertette az eskü szövegét. Figyelmébe ajánlotta az új községi tanácsosoknak, hogy csakis a köz javára szolgáló munka lehegzen szemük előtt és kerüljék a személyi érdekek szolgálatát. Az Isten házáat gondolni és ápolni kell, hogy méltó legyen az Istenhez! — mondotta a megyefőnök. — Az utakat, hidakat és az iskolákat izekezzenek jókarban tartani. Kijelentette a prefektus, hogy táncengedélyt a jövőben csak az olyan községek kapnak, amely községekben a fiatalok nem kocsmatárá és iszákos. Felhívta az elmagyarosodott román családok figyelmét, hogy gyermekeiket irassák az állami iskolába, míg a magyar lakosság számára teljes szabadságot biztosít. Ezekután falvak szerint sorakoztak fel a tanácsosok és letették a hivatalos esküt. Az eskütelésnél a mosonyi görögkeleti, a nyáradszeredai görög katolikus és két református lelkész voltak jelen.

Az Erdélyi Gazdasági Egyesület csikszereadi női háztartási tanfolyama csütörtökön megkezdődött. Saját tud. Az EGE rendezésében csütörtökön kezdetét vette a nagysikerű csikszomlyói női háztartási tanfolyam után a csikszereadi is. A tanfolyam ezúttal is ingyenes, csunán az elhasznált háztartási anyagokért kell fizetni a hat hónapra ötszáz leit, aminek ellenében azonban még ebédet is kapnak a bejáró hallgatók.

Megalakították az országos levéltár bászági fiókját. Temesvár. Saját tud. Annakidején az országos levéltár kolozsvári fiókja felhívást intézett Temesvár városához, hogy levéltárát adja át. A város nem akarta kiadni régi levéltárát és akciót indított arra, hogy Temesvárot is állítsanak fel állami levéltári fiókot. Ez most nemrégiben megtörtént. A levéltári fiók, illetve igazgatóság élére Miloia Joachim dr. muzeumi igazgatót nevezték ki, levéltárosnak pedig Bara János városi levéltárost. Az állami levéltár bászági tagozatának anyagát egyelőre csak a temesvári városi levéltár képezi, amelynek okiratai 1718-tól kezdve vannak őrizetbe. A bászági levéltári igazgatóság a Bászág területén lévő megyei és községi levéltárakat központosítja, amelyek nincsenek előírászerűen elhelyezve, rendezve és gondozva. Karánsebes város levéltárát Karánsebesen hagyják meg, mivel igen fontos és terjedelmes anyagot tartalmaz. Lugoson marad az ottani levéltár is, azzal, hogy a városnak ezt mihamarabb rendeznie és leltározniá kell. A levéltári igazgatóság nemcsak a nála őrzött régi okmányokból adhat hiteles másolatokat vagy fordításokat, hanem olyanokról is, amiket a felek erre a célra bemutatnak. Ezentul a levéltári igazgatóság engedélye nélkül tilos bármilyen községi levéltár elárverezése — amire eddig már több helyen volt példa — de még kiselejtezése is. Vonatkozik ez egyébként a nagyobb magánlevéltárakra is, így a Resicaművekére, stb.

TIZENKÉT EMBERT MART ÖSSZE EGY VESZETT KUTYA. Marosvásárhely. Saját tud. Az aragonit-gyár telepén az egyik tisztviselőnek a kutyája megveszett és a gyár munkásai, valamint azok hozzátartozói közül tizenkét egyént összemart. A betegségélyző intézkedésére a megmárt embereket a kolozsvári Pasteur-intézetben vették ápolás alá.

Harminchat óráig tartó örködés a pártok választási sorrendjéért. Csikszereada. Saját tud. A meg hangzott el a rádióhíradás, hogy a kormány a parlamentet feloszlatta és március 2-ikára kirta az országos választásokat, még az éjszaka folyamán erőteljes tevékenységbe kezdtek a csiki pártok is. Gépkocsik száguldoztak mindenfelé és hozták a jelölteket, hogy szerdára virradólag az első között tehessék le listájukat. Akkor még nem volt ismertes, hogy a régi törvényes gyakorlattal ellentétben a központi választási bizottság és nem a törvényszéki főnökök állapítják meg a listák sorrendjét. Elsőnek természetesen a kormánypárt emberei és jelöltje dr. Cazacu ügyvéd, gyergyószentmiklósi időközi bizottsági elnök jelentkezett. Utána nyomban következtek a Nemzeti Parasztpárt megbízottai, élén listavezetőjükkel, dr. Tetu Aurél volt megyefőnökkel. A harmadik jelentkező a Liberális Párt volt. Listavezetője, Vlad Izidor görög katolikus lelkész. Negyedik helyre jutott be az Országos Magyar Párt jelölőlistája, élén dr. Pál Gáborral, a csikszereadi Magyar Párt elnökével. Mindez szerdán reggel kilenc óráig játszódtott le, amikor Petre Paşnicu törvényszéki főnök kijelentette, hogy a jelölőlistákat nem fogadhatja el, miután törvényes intézkedés hozza még nem érkezett. Ekkor megkezdődött az elért sorrend megtartásáért az örködés. Mind a négy párt megbízott embere, felváltva örségbe kezdett, nehogy eltávoztával valamelyik más párt megelőzze. Ez az örködés csütörtök reggel nyolc óráig tartott, amikor ismeretössé vált, hogy a sorrendet az eddigi jelek megváltoztatásával a központi választási bizottság alapítja meg. Egyébként ez az éjjel-nappal együjtásban együrrasztott harminchat óra kedélyesen telt el a törvényszéki főnök előszobájában.

SZENZÁCIÓS FOGÁST CSINÁLTAK A VÁMTISZTVISELŐK A HATÁRMENTI VONATON. Maramaroszigetről jelentik: Szenzációs osempezést fedezett fel Ioan Danciu visó-völgyi vámtisztviselő. Amikor szokott ellenőrző útját végezte a nagyváradi-csernovici gyorsvonaton az utasok csomagjainak átvizsgálásának során, Herbert Beral, állítólagos csernovici cukorkaügynök értékes bőröndjeiben osempezs-árukat fedezett fel. Az állítólagos ügynöknel arany cigarettatárcát, értékes aranyórát, több aranygyűrűt talált, amikor pedig bőröndjeit tüzetesebben átvizsgálta, megállapította, hogy az egyik Nivea-krémesdoboz alján negyedmillió lei értékű gyémántokkal kirakott női nyakláncot rejtett el. Az egyik cukorkadoboz alján pedig, amelyet szintén felbontottak, 24 darab francia aranyat, 40 darab fontsterlinget és 400 dollár készpénzt talált, amelyet az állítólagos cukorkaüzlet katonalappal ragasztott le a doboz aljára. A leleplezés után Herbert Beral, — aki kihallgatása során azt vallotta, hogy üzleti ügyekben Bécsbe utazik, — letartóztatták. Megállapítást nyert az is, hogy Herbert Beral sohasem volt cukorkaügynök, hanem veszedelmes valutacsempező, aki hivataloszerűen üzte az arany és ezüstneműnek, drágaköveknek és idegen valutáknak külföldre való kicsempezését.

RÁDIÓ

* Aki egész nap ott görnyed az íróasztal mellett, igyék rendszeresen felkelni egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert az a balműködést szabályozza, a nyomreméziést előmozdítja, a vérkeringést élénkíti és a munkaképességet fokozza. Kérdezze meg orvosát.

Zürichi zárlat. Párizs 14.30, London 21.63, Newyork 432 háromnegyed, Brüsszel 73.20, Miláno 22.72 fél, Amszterdam 241.10, Berlin 174.25, Bécs — schilling 81.10, Prága 15.20, Varsó 82, Belgrád 10, Bucuresti 325.

PATRIARKÁT VÁLASZT A SZERB EGYHÁZ. Temesvár. Saját tud. A helybeli görögkeleti szerb püspöki irodában vett értesülés szerint szombaton ül egybe, Belgrádban, a szerb egyházi zsinat — ezuttal először, Varnava patriárka halála óta. Az egyházi zsinaton valamennyi szerb püspök résztvesz. A zsinat az új patriárka megválasztására megteszi a szükséges előkészületeket.

Nemzetközi légi kikötővé fejlesztik a szatmári repülőteret. Saját tud. A légügyi minisztériumban, az ideérkezett hírek szerint Szatmár további fejlődésére messzire kiható tervezetet dolgoztak ki. Szó van arról, hogy Szatmárt, az ország legészakibb nagyvárosát, nemzetközi légi kikötővé fejlesztik, melyen keresztül Bukarest, Csehszlovákia, Németország és a többi nyugati államok felé a légi forgalmat lebonyolítanák. Egyelőre a várostól bekérték az elvégzésre váró munkálatok pontos kimutatását.

TEMESVÁRON IS BETILTOTTÁK A „RITUALIS” VÁGÁST. Temesvár. Saját tud. A városi vezetőség határozatot hozott, amely szerint úgy a városi vágóhidon, mint pedig a város területén egyáltalában tilos az úgynevezett rituális vágás. A város erről a határozatról külön hirdetményt fog közzétenni s a rendelkezés megszegőinek szankciókat helyez kilátásba.

Máramarossziget és Zilah telefonigazgatóság kap. Szatmár. Saját tud. Szatmár, Máramaros és Szilágy megyék eddig egy telefon-kerületet alkottak, Szatmár székhellyel. A különböző természetű kérvények felett az itteni igazgatóság döntött, illetve azokat felterjesztette a központi igazgatósághoz Bukarestbe. A Morgan társaság ezen a beosztáson február elsejétől kezdődően változtat s a szatmári kerületet három kerületre osztotta, vagyis minden megye külön kerületet fog alkotni Zilah, illetve Máramarossziget székhellyel.

ENGEDÉLYEZTEK A NÉGY ÉVE SZÜNETELŐ „CUVANTUL” MEGJELENÉSÉT. Bukarest. Saját tud. A kormány engedélyezte a Cuvantul-nak, Nae Ionescu professzor lapjának újból való megjelenését, ami négy éven át tiltva volt.

A Csikszeredei Dalegylet résztvesz a nyáron rendezendő országos dalversenyben. Saját tud. A Csikszeredei Dalegyletnek már igen szép sikerekben gazdag múlt áll a háta mögött. Kétszer nyerte el a versenyek első csoportjának első díját. Most a legmagasabb csoportban kíván versenyezni: a vegyeskarok művészi csoportjában. A próbák már a napokban kezdetüket vették Sarkadi Elek főgimnáziumi ének- és zenetanár-karnagy vezetésével.

Minden vasárnapnak lelke van!

Ez a lélek ott tükröződik az egyes vasárnapok liturgiájában, evangéliumi szakaszában. Ennek vonásait szedte ki.

Dr. Gál

Vasárnapok — ünnepnapok

c. munkájában. Minden vasárnap zónatákról egy teljes kereked értekezést ad ki, amely lelkiolvasmánynak elsőrangú alkalmas, de elmélkedési, valamint beszédanyagul is bőveges forrásul szolgál. Aki pedig az Egyház vasárnapi tevékenységét az egész hétre szeretné kiterjeszteni, minden vasárnapnak anyagát részletek bonthatja és így minden napra egy-egy rövid lelkitanítást kaphat a könyvben. A munka így egész esztendőre érvényes.

Ara füzve 240 lei és portó.

Kapható könyvosztályunknál

VASÁRNAP, JANUÁR 23.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 9.55 Istentisztelet. 12 Hírek. 13.10 A Dinicu-zenekar hangversenyének közvetítése. A hangverseny szünetében körülbelül 14.10 Hírek. 14.45 Vidám negyedóra. 15 Mezőgazdasági szakelőadás. 18 Katonazene. 19 Időszaki anyagok. 19.15 Tánccselepek. 19.55 Tanítók énekkara. Különböző népek gyermekdalai. 20.30 Hangjáték közvetítése. 21.30 Tánccselepek. 22 Hírek. 22.10 A Rádiózenekar hangversenye. Trandafirescu-Erenia és Lupescu szolisták közreműködésével. A hangverseny szünetében körülbelül 22.30 Sporthírek. A hangverseny után hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Majd: Közlemények.

Budapest I. 9.40 Hírek. 10—10.55 Unitárius istentisztelet. Predikál Józán Miklós püspöki vikárius. 11—12.10 Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból. A szentbeszédet Tóth Tamás dr. egyetemi tanár mondja. 12.15—13.15 Görög katolikus istentisztelet. A szentbeszédet Kupar Lajos hittanár mondja. 13.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 13.30 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 14.05 Zagon István vidám negyedórája. 15 Hanglemek. 16 Gazdáknek 16.45 Cigányzene. 17.30 „A homok hősei”. Felolvasás. 18 Rózsavölgyi Márk emlékezete. 18.45 Télen a Rejczyában. Utirajz. 19.15 Tánccselepek. 19.45 „Az első vers”. Elbeszélés. 20.15 A rádió szalonzenekara. 21 Sporteredmények. 21.10 „Az egyik sír — nevet a másik.” Színmű. 22.40 Hírek. 23 A huszonegytagú cigánygyerek zenekar muzsikál. 24 Marc Chadourne francia író beszél világhírűl utjáról. 24.10 Jaz. 1.05 Hírek külföldre.

HÉTFŐ, JANUÁR 24.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Román zene lemezek. 19 Időszaki anyagok. 19.15 Enescu György zeneművei. 19.50 Felolvasás. 20.05 Carmen-énekkar. 20.45 Voileanu-Nicora Anna zongorázik. 21.15 Felolvasás. 21.30 Rádiózenekar. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 23.35 Hírek külföldre németül és franciául. Majd: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Zongora és énekszámok. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 A 2. honvédegyalozezred zenekara. 15.40 Hírek. 16 Arfolyamhírek. 17.15 Diákfelőrá. 17.45 Pontos időjelzés. 18 A keresztény ifjúsági egyesületi munka. Gróf Teleki László előadása. 18.30 Magyar nóták cigányzenével. 19.35 „Bábjáték”. 20.15 Szalonbűvés. 21.05 Szicília”. Utelírás. 21.30 Elfelejtett magyar muzsika. 22.45 Hírek. 23.10 Jaz. 24 Hírek német nyelven. 24.05 Hanglemek. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

KEDD, JANUÁR 25.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Üzenetek. 18.15 Rimszki Korszakovról hangpéldákkal. 19 Időszaki anyag. 19.15 Lemezek. 19.30 Csak Rádió Románia: Lemezek. Csak Bucuresti: Beethoven: Cisz-moll vonósnyegyes. 20.05 Felolvasás. 20.20 Roll Margit énekel. 20.55 Constantinescu Radu zongoraművész és a rádiózenekar hangversenye. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 23.45 Hírek külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 A rádió szalonzenekar. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.40 Hírek. 16 Arfolyamhírek. 17.10 Asszonyok tanácsadója. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „Eneklő ifjúság”. A budapesti Ranolder Intézet tanítónőképzőjének énekkara énekel. 18.30 „A kisebbségi szerződésnek keletkezése”. Szász Zsombor előadása. 19 Cigányzene. 19.50 „Akárki János ur a jégkorszakban”. Csevegés. 20.20 Az Operaház előadásának ismertetése. 20.30 Az Operaház előadásának közvetítése: „A végezt hatalma”. 21.50 Hírek. 23 Időjárásjelentés. Sporthírek. 24 Hanglemek. 24.40 „Mit szeretnénk elérni az eucharisztikus kongresszusunkkal”. Madarász István dr. német-, francia- és olasznyelvű előadása. 1.05 Hírek külföldre.

SZERDA, JANUÁR 26.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Solomea Petrica zenekara. 17.10 Porumbescu

Ciprian a zenetörténetben. Karének szólistákkal. 20.10 Lemezek. 21.15 Felolvasás. 21.30 Potina Maria zongorázik. 22.05 Hírek. Tarka lemezek. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 23.45 Hírek külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Hanglemek. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 A rádió szalonzenekara. 15.40 Hírek. 16 Arfolyamhírek. 17.15 Diákfelőrá. 17.45 Pontos időjelzés. 18 A Légvédelmi Parancsnokság közleménye. 18.20 Az 1. honvédegyalozezred zenekara. 19.20 „Szipéria”. Előadás. 19.50 Cigányzene. 20.20 Pósa Lajos-émléket. 21.25 Hanglemek. 22.20 Hírek, időjárásjelentés. 22.45 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 24 Hírek francia és olasz nyelven. 24.10 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldre.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 27.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 17 Gyermekeóra. 18 Szórakoztatózene. 19 Könyvek és folyóiratok. 19.50 Felolvasás. 20.05 Balalajka és mandolin. 20.40 Fanea Emil román dalokat énekel. 21 Hangverseny ismertetés. 21.15 A filharmonikusok hangversenye, vezényel Coates. 23.05 Lemezek. 23.45 Hírek külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Cigányzene. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Zenei részletek az angol király koronázásának szertartásából. 15.40 Hírek. 16 Arfolyamhírek. 17.15 „Többet ésszel, mint erővel”. Mese. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Gazdáknek. 18.30 Hírek a montecarloi csillagtúra magyarországi szakaszának eredményeiről. 18.40 Énekszámok. 18 „Németország gyermekvédelme”. Felolvasás. 19.25 „Anahuac földjén”. Előadás hanglemekkel. 20.25 A rádió szalonzenekara. 21 „Vers es vas”. 21.50 Hírek. 22.15 Dohnányi Ernő VIII. Bethoven-zongoraszonátaestjt. 23 Időjárásjelentés. 23.05 Cigányzene. 23.50 Hírek a montecarloi csillagtúra magyarországi szakaszának eredményeiről. 24 Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 1.05 Hírek.

PÉNTEK, JANUÁR 28.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Predescu Victor zenekara. A szünetben körülbelül 19 Időszaki anyag. 19.55 Felolvasás. 20.10 Csak Rádió Románia: Gramofonlemez. Csak Bucuresti: Beethoven: G-dur szonáta. 20.35 Giordano: Andrea Chenier, négyfelvonásos opera gramofonlemezeken. A szünetekben: Hírek, időjárásjelentés. 23.10 Gramofonlemez. 23.45 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Majd: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Balalajkazené. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Beszkart-zenekar. 15.40 Hírek. 17.15 Diákfelőrá. Utána: Ifjúsági közlemények. 18 Emlekezés Pulzky Károlyra. Előadás. 18.30 Cigányzene. 19.10 Sportközlemények. 19.50 „Pesten vagy vidéken?” Csevegés. 20.20 Az Operaház előadásának ismertetése. 20.30 Az Operaház előadásának közvetítése: „Igor herceg”. Dalmú. Az I. felvonás után: Külügyi negyedóra. A II. felvonás után: Hírek. 23.30 Időjárásjelentés. Majd: Hanglemek. 24 Hírek angol nyelven. 24.05 Jazzhármás. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

SZOMBAT, JANUÁR 29.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 17 A Románia őrsége szervezet órája. 18 Tánccselepek. 19 Felolvasás. 19.15 Hangképek lemezekkel. 20.15 Felolvasás. 20.30 Bemondás szerint. 21 Felolvasás. 21.15 Tánccselepek. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 23.45 Hírek külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Ének és gondolkaszámok. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemek. 15.40 Hírek. 16 Arfolyamhírek. 17.15 „Darukirály”. Mese. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Mit üzen a rádió? 18.30 Jaz. 19.30 Előadás az öntözésről. 20 Dóczy-est. 21 Közvetítés a Szegedi Városi Színházról. „Kati, gyere ki.” Operett. 22.15 Hírek. 23.30 Időjárásjelentés. 24.30 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldre.

KÖZGAZDASÁG

Gigurtu kereskedelmi miniszter megbeszélései a behozatal szabályozásáról

Ellenőrzik a kontingentálás alól a kivont nyersanyagok behozatalát

Bukarestből jelentik: I. Gigurtu ipar- és kereskedelemügyi miniszter beható megbeszéléseket folytatott V. Ficsinescuval a legfelsőbb kontingentálási bizottság elnökével és Polizu mérnökkel, a külkereskedelmi igazgatóság vezetőjével, az első évnegyed behozatalának szabályozásáról.

Az Argus értesülése szerint az első évnegyed behozatali kerete meghaladja az öt milliárd leit. A végleges behozatali keretet azonban csak azután állapítják meg, miután Gigurtu miniszter már megbeszélést folytatott Mitita Constantinescu bankkormányzóval is. Ez a megbeszélés annál nagyobb fontossággal bír, mert az előjelek szerint az említett keret nem elegendő a behozatali igények kielégítésére. A múlt év negyedik negyedére tudvalevőleg a behozatali keret meghaladta a hét milliárd leit és ennek ellenére akkor sem sikerült az összes behozatali igényeknek eleget tenni. A múlt évnegyed szokatlanul nagy behozatala főképpen annak tudható be, hogy a nyersanyagok egy részét kivonták a kontingentálás rendszere alól.

A helyzet megváltozása érdekében, úgy döntöttek, hogy az első évnegyedben hathatósan ellenőrzik a kontingentálás alól kivont nyersanyagok behozatalát. Mivel az első évnegyedre

megállapítandó behozatali keret alacsony lesz, előreláthatólag bizonyos szabályok szerint irányítják majd a nyersanyagok behozatalát. Ezért a különböző országokból származó és a közelmúltban a kontingentálás alól kivont nyersanyagok behozatalát ezentúl bizonyos keretek közé szorítják.

Előnyben részesítik majd a különböző fémek, acél, a nyersgyapot, a gyapot és gyapjúfonal behozatalát.

Az év első negyedében egyébként az eddigi külkereskedelmi rendszer szabályai maradnak érvényben.

A behozatal szempontjából három osztályba sorozzák az államokat. Az első osztályba tartoznak azok, amelyekből az eddigi behozatali kvóta százalékos kihasználását engedélyezik. Ezek: Olaszország, Ausztria, Csehszlovákia, Magyarország, Törökország, Bulgária és Jugoszlávia. A második kategóriába tartozó országokból történő behozatal esetében csak az eddigi import felét engedélyezik. Ezek közé tartozik Németország is. A harmadik kategóriába tartozó országokból történő behozatalt a lehetőség szerint csökkentik. Elhatározták, hogy az első évnegyedben behozatali suprakvótákat nem engedélyeznek.

1937 politikai izgalmai az értéktőzsdék tükrében

Bukarestből jelentik: A nagy nyugati értéktőzsdéken az 1937. év folyamán gyakran változott az irányzat, amire főleg az 1937. évi izgalomban bővelkedő világpolitikai események voltak nagy kihatással. Az 1937. év vége felé a legtöbb tőzsdén javuló volt a helyzet és ezzel magyarázható, hogy az 1937. évvégi tőzsdéindex a legtöbb esetben kis eltérést mutat az 1936. évvégitől, amint az egyes tőzsdék alábbi indexszámaiból is kiténik. (Az első szám az 1936. a második az 1937. december 31-én kialakult indexszámot mutatja, az 1937. évit 100-as alapszámmal véve: London 81.4 (69.1), Párizs 56.6 (51.3), New York 115.9 (71), Zürich 63 (62.7), Amsterdam 65.8 (60.9), Brüsszel 51.8 (44.9), Stockholm 27.7 (26.9), Prága 103.2 (85.8), Bécs 60.4, Milánó 122.3 (130.8), Berlin 44.7 (46.7), Bukarest 79.4 (79.6), a világtőzsdék

átlagindexszáma 72.1 (64.2).

A fentiek szerint a legnagyobb arányú visszaesés New Yorkban mutatkozik, ahol közel 45 pontos a különbség. Ez a különbség is az 1937. év második felében következett be, az amerikai vasipar dekonjunktúrájával párhuzamosan. New York után Prágában mutatkozik nagyarányú — 17.4 pontos — visszaesés. Legalacsonyabb az indexszám Stockholmban, amely a Kreuger-krach óta nehezen javult fel. Stockholm után Brüsszelben és Berlinben legalacsonyabb az indexszám.

A fent felsorolt világtőzsdék átlagindexszáma az 1937. év folyamán március végén volt a legmagasabb (77.2), ettől kezdve kisebb hullámzásokkal, egészen november végéig 62.5 százalékra lanyhult, míg decemberben 64.2 százalékra javult.

Piaci és terményárak

A piacon semi lényegesebb változás nem következett be. Az árpa és a kukorica árak szilárd irányzatot képviselnek. A kormány még nem döntött a németországi búzaszárlási ajánlatok ügyében. A dunai hajózás szünetelése bizonyos mértékben befolyásolta a kivitel.

Buza: Nagyváradon 525, Kolozsváros 530, Bucurestiben 535, Brailában 540, Constancában 580, Galacon 530, Temesváron 490—505 lei.

Kukorica: Nagyváradon 310—340, Kolozsváros 345—360, Temesváron 300—340, Bucurestiben 330, Brailában 330, Constancában 320, Galacon 310.

Árpa: Kolozsváros 430, Temesváron 460, Brailában 400, Constancában 400, Galacon 390—410.

Zab: Kolozsváros 520, Brailában 500, Constancában 500, Galacon 480, Temesváron 460 lei.

Fehérbab: Kolozsváros 630, Brailában 680, Constancában 640, Galacon 670.

Lóheremag: Kolozsváros 23 lei (nyers ár).

Lucerna: Kolozsváros 39 lei (nyers ár).

Szénaárak: Kolozsváros elsőosztályú rétszéna 160 lei, II. osztályú 145 lei, hereszéna 190 lei, búzaszalma 80 lei.

Tojásárak: Kolozsváros 3 lei darabja.

Ingyenes méhészeti tanfolyam. Az Erdélyi Méhész Egylet május hó 21—31. napjain Gyulafehérváron, június hó 8—18 és szeptember 5—14 között Kolozsvároson ingyenes tanfolyamokat tart. A jelentkezések a méhészegyesületnél, Cluj, Strada Andrei Muresanu 10

Felhívás a gazdaközönséghez.

Az Erdélyi Gazdasági Együlethez az utóbbi időben, főleg a székely vármegyékből sokan érdeklődtek a zab, tengeri és burgonya vetőmagok beszerzése ügyében. Az EGE kötelességének tartja, hogy a vetőmag igényléseknek eleget tegyen és éppen ezért tisztelettel kéri, hogy mindazok, kik zabvetőmag, tengeri és étkezési burgonya vetőmag felesleggel rendelkeznek, haladéktalanul jelentsék be az EGE központjához (Cluj, Str. Andrei Muresan 10.), megjelölve a mennyiséget, fajt és árat.

Beiratkozások a kolozsvári kéthetes gazdasági tanfolyamra. Az EGE, a kolozsvári gazdák részére is kéthetes gazdasági tanfolyamot rendez, amelyen a Kolozsvári Gazdasági Egylet tagjai általánosan vehetnek részt. Jelentkezni a kerületi alelnöknel, vagy az EGE titkári hivatalában lehet. A tanfolyam január 31-én, hétfőn kezdődik és február 12-én zárul. Az előadásokat a Minerva nagytermében, Str. Baron L. Pop 5. szám alatt tartják meg. Jelentkezési határidő január 26. A tanfolyam megrendezésével az EGE, a kolozsvári gazdák egy régi óhajának akar eleget tenni.

„Gyakorló méhészek könyve”, címmel csinos kiállítású, tartalmában gazdag könyv jelent meg Erdély könyvpiacán. Szerzője Blénessy Károly csikszentdomokosi nyug. tanító, akinek neve méhészi körökben nem ismeretlen. Blénessy könyve, mely több évtizedes kísérletezéseinek és gyakorlati tapasztalatoknak az eredménye, a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot. Megrendelhető a szerzőnél, ára 180 lei.

Az itt felsorolt könyveket kiváló orvosok és szakorvosok írják, akik az Ön panaszain segíteni akar-nak!

A rákbetegségről. Dr Verebély Tibor egyetemi tanár	ára 30 Lei
A diétás konyha technikája. Dr Soós Aladár egyetemi tanár	240 „
Hogyan éljen a szívbajos ember? Dr Bodon Károly egyetemi tanár	95 „
Nyerskoszt. A nyers diéta mint természetes gyógytényező. Dr Bucsányi Gyula eü. tanácsos, főorvos	110 „
Az érlelmeszesedés gyógyítása és kezelése. Dr Bucsányi Gyula főorvos	55 „
Alkoholizmus. — Alkoholkérdés. Dr Donáth Gyula egyet. tanár	40 „
A raumas bajok házi kezelése. Dr Engländer Árpád szakorvos	90 „
A fiatal anya. Dr Földes Lajos főorvos	95 „
A női betegségekről. Megelőzés. — Gyógyítás. Dr Földes Lajos főorvos	125 „
Fajismeret. Gazdagon illusztrálva. Dr Gáspár János	145 „
A pszichoanalízis, mint módszer. Dr Hermann Imre	75 „
A cukorbeteg kórtípusa. Dr Horvai Lajos főorvos	95 „
Anyagcserebetegségek. (Reuma, kószvény, vesebaj, cukorbetegség.) Dr Horvai Lajos főorvos	90 „
Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést? Dr Káldor Miklós főorvos	110 „
Az ötvenéves ember. A kritikus kor betegségei. Dr Káldor Miklós főorvos	215 „
Hogyan éljen a gyomor- és bélbajos ember? Dr Lukács Pál főorvos	110 „
Mi kell a sportolónak saját testéről tudnia? Dr Kellner Dániel	105 „
Az elhízás és a soványító gyógy-eljárások. Dr Lukács Pál főorvos	95 „
Hogyan éljen a vesebajos ember? Dr Lukács Pál főorvos	95 „
A tuberkulózis megelőzése és gyógyítása. Dr Müller Vilmos főorvos	110 „
Tápszerek és kész ételek tápértéke, tápanyag, só- és vitamin-tartalma	45 „

Kaphatók: könyvosztályunknál

Árfolyamok

A lei hivatalos árfolyamai: London 664, Zürich 3.25, New York 0.74 és fél.

A Banca Naționala egy Napoleon aranyért 886 lei, egy angol aranyfontért 1118 lei fizet.

Hivatalos árfolyamok a Banca Naționalánál (efektív pénz, 38 százalékos felárral, vétel, illetve eladás): belgas 22.98—23.46, németalföldi forint 75.62—77, angol font 678.27—692.07, olasz líra 7.172—7.172, dollár 135.65—138.41, francia frank 4.49—4.69, csehszlovákia 4.75—4.84, palesztinai font 678.90—692.70, zloty 25.73—26.29, svájci frank 31.39—32.02.

Paritás: németalföldi forint 67.20, drachma 2.17, dinár 2.944, német márka 39.825, belgas 16.737, pengő 29.24, török font 78.99, angol font 813.598, dollár 98.741, csehszlovákia 3.357, illetve 4.128, leva 1.208, palesztinai font 813.698, zloty 18.755, osztrák schilling 23.52, svájci frank 21.11, illetve 23.89.

Szabadforgalmú devizák árfolyama: csehszlovákia 5.02—5.03, drachma 1.16—1.18, pengő 25.10—25.40, osztrák schilling 24.90—25.05.

Szabadpiac (tájékoztató-árfolyamok): francia frank 6.40—6.50, svájci frank 44—46, angol font 980—1000, dollár 185.190, belgas 33—34, csehszlovákia 6.10—6.25, török font 110—115, dinár 3.80—4. drachma 1.65—1.75, leva 1.70—1.80, németalföldi forint 105—108, zloty 31—33, német márka 41—43, osztrák schilling 34.50—35.50, pengő 35—36, Napoleon arany 1290—1350, angol aranyfont 1600—1620.

LEGUJABB

Bethlen György gróf magyarpárti elnök kihallgatáson volt Goga miniszterelnöknél

Felfüggesztik a cselédrendeletet?

Bukarest. Saját tud. Goga miniszterelnök péntek délelőtt kihallgatáson fogadta Bethlen Györgyöt, az Országos Magyar Párt elnökét és Willer József főtitkárát. A kihallgatás, mely egy és egynegyedóra hosszat tartott, már fél 1-kor véget ért. De Bethlen György gróf nem tért vissza a Magyar Párt irodájába és nem is adott ki hivatalos közleményt a kihallgatás lefolyásáról. Annyit azonban lapzárta előtt sikerült megtudnunk, hogy a Magyar Párt elnöke számos magyar kérdést terjesztett elő és beszélt meg a kormányelnökkel. Fontos megbeszélést folytatott a sajtó kérdéséről is és kiszivárgott hírek szerint a megbeszélés során Goga miniszterelnök a következő kijelentést tette:

— Önök is rá fognak még jönni idővel, hogy mi a saját érdekük!

A cselédrendelet is szóba került a kihallgatás során és Goga miniszterelnök állítólag kitalálta, hogy a rendeletet felfüggeszti.

NEM MÓDOSÍTJÁK A VÁLASZTÁSI PRÉMIUM-RENDSZERT.

Bukarest. Saját tud. Az igazságügyminiszter nyilatkozata szerint a kormány nem szándékosz keresztyülvinni a választási törvénynek azt a módosítását, mely szerint nem lenne szükség a negyvenszázalékos többségre a választási jutalom elnyerésére.

Micescu külügyminiszter népszövetségi ellenőrző bizottság kiküldését indítványozza a zsidókérdés tanulmányozására

Genéből jelentik: Híre jár, hogy Micescu külügyminiszter a Népszövetség Tanácsának századik ülésén a zsidó-kérdéssel kapcsolatban ellenőrző bizottság kiküldését fogja indítványozni Romániába. Ennek az lenne a feladata, hogy megállapítsa a Romániába a

háboru után illegális uton beözönlő zsidók számát és azt a bánásmódot, amelybe a zsidó kisebbség részesítendő. A hír genfi körökben hiteltre talált, mert az a Mussolinihez közelálló „Sera“ január 18-iki cikke révén került nyilvánosságra.

A Népszövetség békülni akar Olaszországgal

Mussolini is az angol-olasz viszony megjavítását kívánja

Londonból jelentik: A Daily Mail jelentése szerint az olasz lapok az utóbbi hetekben olyan értesüléseket kaptak, amelyek arra mutatnak, hogy Mussolini tárgyalások megindítását kívánja az angol-olasz viszony megjavítása céljából. Megerősítette ezt a kívánságot Grandi Eden-nel folytatott tanácskozása. Tekintettel Chamberlain ismételt kijelentésére, hogy mindent el akar követni a régi angol-olasz barátság helyreállítása érdekében, lehetséges, hogy a legközelebbi népszövetségi tanácsülés után bizonyos fejlemények következnek majd. Nagy jelentőséget tulajdonítanak ebből a szempontból Belgium ama elhatározásának, hogy több állammal együtt elismeri az abessziniai olasz hódítást. Belgium példáját követné Svédország, Lengyelország és Jugoszlávia is. Ez arra indíthatja Angliát és Franciaországot, hogy felül-

vizsgálja eredeti álláspontját az olasz hódítás elismerése kérdésében.

VAN ZEELAND ÖTHATALMI ÉRTEKEZLETET JAVASOL

Londonból jelentik A Daily Telegraph szerint Van Zeeland volt belga miniszterelnök a jövő hét elején terjeszti elő a gazdasági megbékítésre irányuló javaslatát, miután az eredeti tervnek több lényeges pontját londoni megbeszélései után módosították. Ugy tudják, hogy Van Zeeland öthatalmi értekezlet összehívását javasolja és ezen Anglia, Franciaország, Németország, Olaszország és Egyesült Államok képviselői tanácskoznak majd a javaslatok megvalósításáról. A javaslatok egyik főpontja szerint közös pénzalapot teremtenék a német és olasz valuták átértékelésének megkönnyítésére, hozzáférhetővé tennék Németország számára az afrikai nyersanyagokat és minden gazdasági tanácsot állítanának fel.

Baussert francia püspök előadása Budapesten

Budapestről jelentik: Roger Baussert párizsi püspök, az Actio Catholica meghívására szombati délután előadást tart a Központi Katolikus Körben „Lisieux és szentjének hatása a világra” címmel. A püspök egyike a francia katolikus élet vezetőinek. Harmadik segédpüspöke Verdier bíboros érseknek. Roger Baussert püspök néhány nap óta az osztrák fővárosban tartózkodik, ahol előadást tart a francia katolikus mozgalomról. Schuschnigg kancellár csütörtökön kihallgatáson fogadta a püspököt.

Abesszin katolikusok az oltárszentségi világgyűlésen

Rómából jelentik: A nemzetközi eucharisztikus kongresszus központi bizottsága annak az óhajának adott kifejezést, hogy a budapesti kongresszuson Olaszország ne csak mint olasz királyság, hanem mint etiop császárság is részt vegyen és a kongresszuson képviseltessék magukat az abesszin katolikusok is. Az óhaj magává tette az olasz eucharisztikus bizottság és a kelet-afrikai miniszterium közölte, hogy Abesszini részvételét pártolja és gondoskodik arról, hogy a részvétel a legelőnyösebb módon történjen meg.

Maniu elmarad a Ferdinand- lovagok disztrakomájáról

Bucuresti. Saját tud. Az eddigi hírekkel ellentétben Maniu nem vesz részt a Ferdinand-lovagok január 24-iki disztrakomáján. Tudva lévén Maniunak eredetileg az volt a szándéka, hogy résztvevő a lakomán és ehhez politikai körökben messzemenő kombinációkat fűztek. Mindezek most semmivé váltak.

A nemzetiek ismét visszaveszik Teruelt

Párizsból jelentik: A spanyol nemzetiek pénteken hajnalban hatalmukba kerítették a Las Padridas fensikot és San Miguel és San Simon magaslatokat. A környező magaslatokról tisztán lehet látni, hogy a köztársaságiak kiűrik Teruelt és kivonulnak.

Archiadetesek

Egy szó ára 3 lel, vastag betűvel 6 lel. „Cim a kiadóban” még további 10 lel. Alláskeresőknek 33% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lel. Első szó mindig vastag betűvel lesz szedve. —

Adás-vétel

Jó meneteli
mentes üzlet forgalmas helyen eladó. Popovics, Nagyvárad, Vlahuta (v. Szent János) utca 6. sz. Telefon 167.

Jókarban levő
erős kerékpárt megvételre keresek. Nagyvárad, Tache Ionescu (v. Körös) utca 34.

Fekete zakó kabát
mellényel együtt közteremre eladó. — Lázár, Nagyvárad, Str. Tichindeal No. 18-a. (v. Fürdő-utca.)

Egészzen
ni 12 személyes ezüst evőeszközt, megvételre keresek. Cim a kiadóba

Eladó
egy fürdőkád és egy jókarban levő varrógép. — Cim: Zenker, Nagyvárad, Bulevardul Regele Ferdinand 44.

Hilán-féle

Intelligentes,
junges, deutsches Mädchen, aus gutem Hause, wird gesucht als Erzieherin zu einem 6 jährigen Knaben. — Schriftliche oder persönliche Anmeldungen an Sárossy, Braşov, Str. Reg. Carol 35.

Kereszthuro rövid
zongora bérbeadó. — Nagyvárad, Str. Pasteur (volt Kórház-utca) 27. szám.

Köszöri-ülsünk
ifj. Kelemen köszöri-ülsünk, Nagyvárad, Mihai Viteazul (v. Nagypiac) tér. (Avram Jancu volt Kossuth-utca sarok.)

Kioltvasott
ujtságot és folyóiratokat kérünk kórházl betegek részére. Leadható a kiadóhivatalban.

Készül a Szent László-nyomda Rt. körforogógépén Grádea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Lakás

Kiadó
virágos udvaron száraz 3 szobás lakás mellék-helyiségekkel, üveges folyosóval kis családnak május 1-re. Nagyvárad, Nicolae Zsiga (Lukács György) u. 38.

Keresek:
2 szobás tagas, esetleg 3 kisebb szobás lakást olasz kerületben. Ajánlatokat: „Nyugdíjas” elígére a kiadóhivatalba kérek.

Raktárhelyiségek
irodákkal július 1-től kiadók. Nagyvárad Str. Tache Ionescu (v. Körös) utca 26. szám.

Utcai
szép butorozott szoba azonnal kiadó. Nagyvárad, Parcul Carmen Sylva (Schlauch-tér) 6.

Kétszobás,
üvegverandás lakás kiadó azonnalra. Nagyvárad, Str. Mihail Sorbul (v. Széles-utca) 23.

Egyszobás
modern lakás kiadó. Nagyvárad, Str. Lumine No. 13. Gerliczy-utca folytatása.

Alkoholmarás

Fiatal uriaszonnv
keresztény, — elmenne idős urhoz, nőhöz vagy házaspárhoz házvezető-nőnek, anyahelyettesnek könnyű beteg mellé, ahol családtagok tekintenek. Címeiket a kiadóba kér.

Mindenes bejárónó
kis családhoz február 1-re felvétetik. Chaurá, Nagyvárad, Str. Regele Carol II. (Szilágyi D. utca) Nr. 19.

Oktatás

Láposy Erzsébet zeneitanár
tanít hegedűt, zongorát, zeneelméletet. — Nagyvárad, Str. Simeon Stefan (v. Bethlen-u) 20